

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS
REIKALŲ MINISTERIJOJE ATLIKTO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO
REZULTATŲ

2015 m. rugsėjo 21 d. Nr. FA-P-40-6-24-1

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>TURINYS</u>	<u>2</u>
<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>6</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>7</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>9</u>
1. <u>Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų</u>	<u>9</u>
2. <u>Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>9</u>
2.1. Viešieji pirkimai	9
2.2. Viešojo saugumo politikos tikslai ir jų įgyvendinimas	18
2.2.1. Valstybei svarbių objektų apsauga	18
2.2.2. Viešosios tvarkos užtikrinimo funkcijos vykdymas	21
2.2.3. Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas	22
2.3. Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra	24
2.4. Netinkamos finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos	26
2.5. Turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, valdymas	28
2.6. Valstybės biudžeto lėšų panaudojimas mokant už priverstinės pravaikštos laiką	30
<u>PRIEDAI</u>	<u>32</u>

SANTRAUKA

Atlikdami auditą Vidaus reikalų ministerijoje siekėme prisidėti prie teisingo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo, racialesnio valstybės biudžeto lėšų naudojimo, vykdant nustatytas funkcijas, efektyvesnio valstybės turto valdymo ir naudojimo, vidaus kontrolės stiprinimo.

Dėl Vidaus reikalų ministerijos 2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių reikšmingų pastabų neturėjome.

Ataskaitoje pateikiame pastebėjimus dėl viešųjų pirkimų vykdymo, valstybei svarbių objektų apsaugos, viešosios tvarkos užtikrinimo, valstybės remiamos teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūros ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinio aprūpinimo, vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtros sričių, dėl netinkamų finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo, dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo mokanti už priverstinės pravaikštos laiką ir dėl turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, valdymo:

- 2014 metais prekių, paslaugų ir darbų už 4 131,5 tūkst. Lt pirkimai atlikti nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, o už 2 007,7 tūkst. Lt – nesivadovaujant Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijomis ar teismų nutartimis analogiško pobūdžio bylose.
- 2011 metais Valstybės kontrolės pateiktos rekomendacijos dėl teisinio reglamentavimo formuojant valstybės politiką saugomų objektų apsaugos srityje iki šiol yra neįgyvendintos, nes nepatvirtintas konkrečių valstybei svarbių objektų sąrašas ir institucijos, atsakingos už apsaugos organizavimą. Be to, nei Vyriausybės nutarimuose, nei kituose teisės aktuose nenustatyti kriterijai, kaip ir kurie valstybinės reikšmės ir kiti svarbūs objektai turi būti saugomi valstybės, o kurie gali būti saugomi samdomos apsaugos. Dėl to negalėjome įvertinti, ar valstybės biudžeto lėšos, skirtos valstybei svarbių objektų apsaugai, panaudotos pagrįstai.
- Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos – Pakrančių apsaugos rinktinė ir Ignalinos atominės elektrinės apsaugos rinktinė – 2014 metais 13 794 tūkst. Lt valstybės biudžeto ir Ignalinos atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo fondo lėšų panaudojo valstybei svarbiems objektams saugoti, nors tarnybai Valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymu tokia funkcija nenustatyta ir yra nebūdinga kaip institucijai, kurios pagrindinė funkcija yra sienos apsauga.
- Viešojo saugumo tarnyba sudarė prielaidas neracionaliai naudoti žmogiškuosius ir finansinius (696,0 tūkst. Lt) išteklius, nes į statutines pareigas priėmė 40 asmenų, neatitinkančių pretendentams keliamų reikalavimų, o pareigūnams, nebaigusiems pirminio profesinio parengimo ir įvadinio mokymo kursų, suteikė vidaus tarnybos grandinio laipsnį ir už jį mokėjo priedus, šiuos asmenis išsiuntė į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus, nesudariusi trišalių rašytinių sutarčių, dėl to pareigūnai neįsipareigojo baigę kursus išstarnauti vidaus tarnyboje ne trumpiau kaip trejus metus arba, neištarnavus nustatyto laikotarpio, atlyginti visas su mokymu susijusias išlaidas. Tarnyba, nesudariusi trišalių sutarčių, rizikuoja, kad pareigūnams vidaus tarnybos sistemoje neištarnavus trejų metų gali būti neatlygintos patirtos mokymo išlaidos.
- Teisės aktuose aiškiai nereglementuota, kokios statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros paslaugos, kurias teikia Vidaus reikalų ministerijos įsteigtos įstaigos – Lietuvos Respublikos

vidaus reikalų ministerijos medicinos centras ir Sveikatos priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Trakų medicininės reabilitacijos centras, vykdančios joms pavestą valstybės remiamą teisės saugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūros funkciją, turi būti papildomai remiamos valstybės biudžeto lėšomis. Todėl negalėjome įvertinti, ar 4 802,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų šioms paslaugoms teikti panaudota teisėtai.

Medicinos centras ir Trakų medicininės reabilitacijos centras, teikdami sveikatos priežiūros paslaugas ne tik statutiniams pareigūnams, bet ir kitiems asmenims, vykdė su vidaus reikalų ministru pavestomis valdymo sritimis nesusijusią veiklą.

- Vidaus reikalų ministerijos autoūkis nevisiškai įgyvendino 2010 metais Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas ir toliau fiziniams bei vidaus reikalų valdymo sričiai nepriklausantiems juridiniams asmenims teikia mokamas viešajam sektoriui nebūdingas paslaugas, naudodamas valstybės turtą. Tai nesuderinama su Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo visuomeninės naudos ir efektyvumo principais, o Autoūkio veikla, aprūpinant kito asignavimų valdytojo vadovaujamą Policijos departamentą ir jam pavaldžias įstaigas transporto priemonėmis ar atliekant jų priežiūrą, neatitinka biudžeto sandaros teisinių santykių reguliavimo.
- Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos dėl padarytų neteisėtų veiksmų iš programoms vykdyti skirtų valstybės biudžeto asignavimų grąžino 2 904,4 tūkst. Lt netinkamomis finansuoti pripažintų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų, taip panaudodamos lėšas ne programoms nustatytiems tikslams ar uždaviniams įgyvendinti.
- Įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuotus projektus įsigytą ir pagal pasaugos sutartis perduotą didesnę nei 12 mln. Lt įsigijimo vertės Vidaus reikalų ministerijos telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų ir Vidaus reikalų ministerijos mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos įrangą bei informacinių technologijų saugos priemones Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldi įstaiga Informatikos ir ryšių departamentas valdo nesivadovaudami Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyto viešosios teisės principu, kuris nustato, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos Informatikos ir ryšių departamento sukurtos kontrolės sistemos turi trūkumų, nes šių įstaigų dalies turto inventorizacija atliekama nesilaikant Inventorizacijos taisyklių.

- Teismui vidaus tarnybos pareigūnės atleidimą iš vidaus tarnybos pripažinus neteisėtu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba 2014 metais 97,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo darbo užmokesčiui ir darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokoms už priverstinės pravaikštos laiką sumokėti, o ne tarnybai nustatytoms funkcijoms vykdyti. Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad asignavimų valdytojas ir jam pavaldžių biudžetinių įstaigų vadovai atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų panaudojimą.

Įvertinę šiuos ir kitus audito ataskaitoje nurodytus dalykus, Vidaus reikalų ministerijai rekomendavome:

- Siekiant mažinti viešųjų pirkimų vykdymo išlaidas ir klaidų atsiradimo riziką, imtis priemonių, kad didesnę dalis pirkimų būtų atliekama centralizuotai (per vidaus reikalų sistemos centrinę perkančiąją organizaciją, kurios funkcijas įgyvendina Turto valdymo ir ūkio departamentas

prie Vidaus reikalų ministerijos), mažinti perkančiųjų organizacijų, atliekančių didelės vertės pirkimus savarankiškai, skaičių, taip pat imtis priemonių, kad vidaus reikalų sistemos įstaigose, vykdančiose viešuosius pirkimus, būtų stiprinama prevencinė pirkimų vykdymo kontrolė.

- Siekiant žmogiškuosius ir finansinius išteklius panaudoti racionaliau, peržiūrėti Valstybės sienos apsaugos tarnybos faktiškai vykdomas funkcijas ir jų atitiktį Valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymui ir spręsti klausimą dėl tarnybai nebūdingų funkcijų perdavimo kitoms vidaus reikalų sistemos įstaigoms.
- Siekiant užtikrinti, kad į vidaus tarnybos sistemą būtų priimami reikalavimus atitinkantys asmenys, kontroliuoti priėmimo į Viešojo saugumo tarnybą procesą, o siekiant, kad būtų sudarytos visos teisinės sąlygos susigrąžinti mokymo išlaidas iš trejus metus vidaus tarnybos sistemoje neištarnavusių pareigūnų, kontroliuoti, kad su jais būtų sudarytos stojimo į vidaus tarnybą trišalės Lietuvos Respublikos piliečio, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos ar kitos švietimo įstaigos ir vidaus reikalų centrinės įstaigos rašytinės sutartys.
- Iš naujo patikrinti, kaip vykdomos 2010 metais atliekant Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto valdymo auditą Valstybės kontrolės pateiktos rekomendacijos dėl Autoūkio veiklos, ir imtis priemonių, kad jos būtų tinkamai įgyvendintos.
- Įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus projektus, atsižvelgti į valstybės turto valdymo ir disponavimo juo galimybes, laikantis viešosios teisės principų.

IŽANGA

Audito tikslai – įvertinti audituojamo subjekto 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Tai Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, formuojanti valstybės politiką, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais – ją įgyvendinanti vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse: viešojo saugumo, viešojo administravimo, regionų plėtros, elektroninės informacijos saugos, vietos savivaldos, valstybės tarnybos, kūno kultūros ir sporto. Vidaus reikalų ministerijos adresas: Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius, identifikavimo kodas 188601464.

Audituojamu laikotarpiu Vidaus reikalų ministerijai vadovavo: iki 2014 m. spalio 30 d. – Dailis Alfonsas Barakauskas, nuo 2014 m. spalio 31 d. iki 2014 m. lapkričio 7 d. vidaus reikalų ministro pareigas laikinai ėjo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, nuo 2014 m. lapkričio 8 d. iki 2014 m. lapkričio 10 d. vidaus reikalų ministro pareigas laikinai ėjo ūkio ministras Evaldas Gustas, 2014 m. lapkričio 11 d. vidaus reikalų ministru paskirtas Saulius Skvernelis.

Vidaus reikalų ministerijos kanclerio pareigas iki 2014 m. liepos 17 d. laikinai ėjo Ilona Pileckienė, nuo 2014 m. liepos 18 d. – Ekonomikos ir finansų departamento direktorė Ilona Pileckienė, laikinai einanti ir ministerijos kanclerio pareigas. Vyriausiojo buhalterio funkcijas iki 2014 m. liepos 14 d. vykdė Ekonomikos ir finansų departamento direktorius Bronislavas Deveikis, nuo 2014 m. liepos 18 d. – Ilona Pileckienė.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Vidaus reikalų ministerijos 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2014 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas ministerijos, 44-ių jai pavaldžių biudžetinių įstaigų ir trijų asignavimų valdytojų finansinių ataskaitų pagrindu.

Finansinės būklės ataskaitoje 2014 m. pradžioje turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 1 613 296,8 tūkst. Lt, pabaigoje – 1 669 472,4 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2014 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos ministerijos ir 45-ių jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2014 metais vykdė 18 programų (žr. 1 priedą). Šioms programoms įgyvendinti panaudota 1 331 214,7 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 1 302 040,3 tūkst. Lt išlaidoms apmokėti (iš jų – 353 441,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 29 024,4 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Lietuvos Respublikos Vyriausybė¹ vidaus reikalų ministrui pavedė formuoti ir įgyvendinti valstybės politiką šiose valdymo srityse: viešojo saugumo, viešojo administravimo, vietos savivaldos, regionų plėtros, valstybės tarnybos, elektroninės informacijos saugos, kūno kultūros ir sporto.

2014 m. finansinio (teisėtumo) audito metu vertinome, ar valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestose viešojo saugumo ir infrastruktūros bei paslaugų plėtros srityse, ir pateikėme pastebėjimus.

Atlikdami viešojo saugumo politikos formavimo ir įgyvendinimo auditą vertinome, kaip naudojami valstybės biudžeto asignavimai vykdant ministerijai priskirtas funkcijas:

- užtikrinant svarbių valstybės objektų apsaugą;
- užtikrinant saugomų asmenų apsaugą;
- užtikrinant statutinių pareigūnų sveikatos priežiūrą.

Atlikdami vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtros auditą vertinome, kaip naudojami valstybės biudžeto asignavimai vykdant ministerijai priskirtas funkcijas:

- aprūpinant autotransportu Vidaus reikalų ministerijos vadovybę, ministerijos struktūrinius padalinius ir įstaigas prie Vidaus reikalų ministerijos, kuriuos finansuoja ministerija, ir teikiant autotransporto priežiūros paslaugas;
- iš dalies aprūpinant autotransportu kito asignavimų valdytojo vadovaujamą Policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos ir jam pavaldžias įstaigas, ir teikiant autotransporto priežiūros paslaugas.

Audito metu vertinome:

- kaip laikomasi teisės aktų vykdant investicijų projektus;
- kaip laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai;
- turto įsigijimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, nuomos, panaudos, inventorizacijos atlikimo teisėtumą;
- kaip grąžinamos netinkamos finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 2 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme priežastis, kurios lėmė pažeidimus, ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-03-24 nutarimas Nr. 330. 1.13.1 punktas;

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme² nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Remiantis jais Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas ataskaitoje nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu.

Nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Įvertinę 2014 metų ministerijos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisingumą, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitų teisingumui, nenustatėme. Pastebėjimai, neturintys įtakos nepriklausomai nuomonei dėl finansinių ataskaitų duomenų, ministerijai pateikti raštuose (4 priedas).

Audito metu nenustatėme reikšmingų ministerijos 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų iškraipymų.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL VALSTYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2.1. Viešieji pirkimai

Vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse (neskaitant Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir jam pavaldžių įstaigų ir Valstybės tarnybos departamento) 2014 metais veikė 46 perkančiosios organizacijos. Vidaus reikalų ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas vykdo Vidaus reikalų ministerijos ir dalies jai pavaldžių įstaigų materialinį techninį aprūpinimą.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 24 str. 1 d.

Vidaus reikalų ministras³ šiam departamentui suteikė teisę atlikti vidaus reikalų sistemos centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas (toliau – VRS CPO) dėl vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse veikiančių perkančiųjų organizacijų pirkimų. Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos – Migracijos departamentas, Sveikatos priežiūros tarnyba, Informatikos ir ryšių departamentas, Asmens dokumentų išrašymo centras ir Regioninės plėtros departamentas – yra įgaliojusios Turto valdymo ir ūkio departamentą vykdyti jų viešuosius pirkimus, išskyrus pirkimus pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymą. Tačiau didžioji dalis įstaigų (38 perkančiosios organizacijos) – Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir jai pavaldžios įstaigos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, Viešojo saugumo tarnyba, Medicinos centras, Trakų medicininės reabilitacijos centras, Ginklų fondas, Vadovybės apsaugos departamentas ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba – viešųjų pirkimų procedūras atlieka savarankiškai.

Vidaus reikalų sistemos įstaigos perka prekes, paslaugas ir darbus, reikalingus nustatytoms funkcijoms atlikti ir įstaigoms funkcionuoti.

Ankstesnio audito metu buvo nustatyta⁴ teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, sisteminių pažeidimų. Kai kurios įstaigos pirkė papildomus statybos darbus, neatlikusios viešųjų pirkimų procedūrų, sutartyje nurodė didesnę darbų kainą ir taip pakeitė laimėjusio paslaugų teikėjo pasiūlymo protokole ir po derybų pateiktame galutiniame pasiūlyme nurodytą galutinę derybų kainą ir kitas pirkimo sąlygas, pirkimo sąlygose nustatė pirkimo objektui neproporcingus reikalavimus ir taip dirbtinai apribojo konkurenciją, patvirtino techninę specifikaciją ir pirkimo sąlygas, neužtikrinančias konkurencijos, ir taip sudarė sąlygas pirkimo konkurse dalyvauti vieninteliui tiekėjui. Kai kurios įstaigos pirkimo pradžioje nenustatė pirkimo vertės arba ją nustatė neteisingai, todėl pasirinko netinkamą pirkimo būdą.

Įstaigoms (Ugniagesių gelbėtojų mokyklai, Valstybės sienos apsaugos tarnybos Pakrančių apsaugos rinktinei, Vadovybės apsaugos departamentui, Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai, Ginklų fondui) pateiktos rekomendacijos įvertinti nustatytus pažeidimus ir imtis priemonių, kurios užtikrintų, kad prekės, paslaugos ir darbai būtų įsigijami laikantis teisės aktų reikalavimų.

Kaip įstaigos įgyvendino ankstesnio audito rekomendacijas

Įstaigos ėmėsi prevencinių priemonių, kad nustatyti pažeidimai nesikartotų:

- atliko nustatytų teisės aktų pažeidimų tyrimus;
- viešųjų pirkimų procedūras atliekančius darbuotojus siuntė į mokymus;
- į viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašus įtraukė papildomas kontrolės procedūras;
- keitė Supaprastintų pirkimų taisykles ir kita.

Šiais metais, atlikę viešųjų pirkimų sistemos audito procedūras kitose įstaigose nei 2013 metų finansinio (teisėtumo) audito metu, nustatė panašius viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nesilaikymo atvejus.

³ Vidaus reikalų ministro 2010-12-28 įsakymas Nr. 1V-809 (2012-12-10 Nr. 1V-884 redakcija).

⁴ 2014-07-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-40-4-42 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“.

Specialiųjų automobilių, neatitinkančių reikalavimų, pirkimas

Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba nupirko automobilius, kurie neatitinka specialiesiems automobiliams keliamų ženklavimo reikalavimų.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, siekdamas gelbėjimo pajėgas aprūpinti reikiama gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technika, 2014 metais įgyvendino investicijų projektą „Gaisrinių ir specialiosios paskirties automobilių parko struktūros gerinimas“, kuriam panaudojo 1 003,8 tūkst. Lt. Įgyvendinant šį projektą Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba tarptautinio atviro konkurso būdu vykdė specialiųjų automobilių (10 vnt. visureigių ir 4 vnt. lengvųjų) pirkimą. Specialiųjų lengvųjų automobilių pirkimo konkurso sąlygose ir sutartyje⁵ nurodė, kad šie automobiliai turi atitikti specialiajam transportui standartu⁶ nustatytus techninius reikalavimus. Faktiškai nupirktų 4 specialiųjų lengvųjų automobilių („Škoda Superb Ambition“ už 310,8 tūkst. Lt) dažymas, o vieno automobilio – ir skiriamieji ženklai neatitiko specialiesiems automobiliams standartu⁷ nustatytų reikalavimų (žr. 3 priedo 1 pastebėjimą).

Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, 2014 metais už 310,8 tūkst. Lt įsigijusi specialiuosius automobilius, kurie neatitiko standartu⁸ nustatytų techninių reikalavimų, nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyto pirkimo tikslo⁹ – įsigyti reikalingų prekių, racionaliai naudojant tam skirtas valstybės biudžeto lėšas.

Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba informavo¹⁰, kad, įgyvendindama Valstybės kontrolės rekomendaciją, automobilį, kurio skiriamieji ženklai neatitiko specialiesiems automobiliams standartu¹¹ nustatytų reikalavimų, paženklino kaip reikalaujama teisės aktuose.

Pirkimo sąlygose pirkimo objektui nustatyti konkurenciją ribojantys reikalavimai

Valstybės sienos apsaugos tarnybos informacinės sistemos priežiūros ir papildomos programinės įrangos programavimo ir konsultavimo paslaugų pirkimas

Valstybės sienos apsaugos tarnyba 2014 metais supaprastinto atviro konkurso būdu vykdė Valstybės sienos apsaugos tarnybos informacinės sistemos (VSATIS) priežiūros ir papildomos programinės įrangos programavimo ir konsultavimo paslaugų pirkimą. Už šias paslaugas tarnyba 2014 metais sumokėjo 108 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Vykdamt paslaugų pirkimą, Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado įsakymu sudaryta Viešųjų pirkimų komisija pirkimo sąlygose tiekėjams nustatė tokius reikalavimus:

- „turėti patirties ir galėti konsultuoti elektroninių kelionės dokumentų nuskaitymo klausimais“. Pirkimo sąlygose nėra aiškiai apibrėžta, kokių elektroninių kelionės dokumentų nuskaitymo darbo patirties turi turėti tiekėjas. Sąvoka „elektroniniai kelionės dokumentai“ nėra apibrėžta nei teisės aktuose, nei VSATIS nuostatuose;

⁵ 2014-05-23 sutartis Nr. 43-14-12.

⁶ LST1299:2004/2K:2007 „Specialiųjų tarnybų transporto priemonės. Dažymas, skiriamieji ženklai, specialieji šviesos ir garso signalai. Techniniai reikalavimai“.

⁷ Ten pat.

⁸ Ten pat.

⁹ Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 2 d.

¹⁰ 2015-07-16 raštas Nr. S-312-(3.31.) „Dėl rekomendacijų įgyvendinimo“.

¹¹ LST1299:2004/2K:2007 „Specialiųjų tarnybų transporto priemonės. Dažymas, skiriamieji ženklai, specialieji šviesos ir garso signalai. Techniniai reikalavimai“.

- „pateikti pažymą apie elektroninių kelionės dokumentų nuskaitymo sistemų kūrimo arba aptarnavimo sutartis“. Pirkimo sąlygose nėra tiksliai apibrėžta elektroninių kelionės dokumentų nuskaitymo technologinė specifiška, dėl kurios tiekėjai, turintys darbo su kitokių dokumentų nuskaitymo technologijomis patirties, negalėtų teikti pasiūlymo.

Tokie tiekėjams nustatyti reikalavimai, vykdant VSATIS priežiūros ir papildomos programinės įrangos programavimo ir konsultavimo paslaugų pirkimą, neatitinka Viešųjų pirkimų įstatymo¹² reikalavimų, nes suformuluoti netiksliai, neaiškiai ir galbūt dirbtinai riboja konkurenciją, t. y. pritaikyti VSATIS sistemą kūrusioms ir prižiūrėjusioms įmonėms, o valstybės biudžeto lėšos, skirtos šiam pirkimui (sutarties¹³ vertė – 358,9 tūkst. Lt), panaudotos neracionaliai.

Pasiūlymą pateikė vienintelis tiekėjas, kuris kartu su partneriu VSATIS modernizavo ir vėliau atliko jos techninę priežiūrą. Jis ir buvo pripažintas laimėtoju. VSATIS sistema naudojama atliekant asmenų ir transporto priemonių, kertančių valstybės sieną, kontrolės funkciją, kurią Lietuvoje įgyvendina tik Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

Įstatymas¹⁴ nustato perkančiosioms organizacijoms pareigą pirkimus vykdyti laikantis pirkimų principų, tai reiškia, kad perkančioji organizacija, pirkimo dokumentuose nustatydamas minimalius tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus, techninius reikalavimus pirkimo objektui, viešojo pirkimo sutarties vykdymo sąlygas ir kitas konkurso sąlygas, turi užtikrinti pakankamą tiekėjų konkurenciją bei nediskriminavimą ir lygiateisiškumą.

Viešojo saugumo tarnybos transporto priemonių atsarginių detalių ir Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos transporto priemonių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių remonto ir techninės priežiūros paslaugų pirkimas

Viešojo saugumo tarnyba ir Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, vykdydamos pirkimus, kurių vertė – 1 272,8 tūkst. Lt, nepasinaudojo teise pirkimą skaidyti į atskiras dalis ir nesuteikė galimybės dalyvauti pirkimo konkurse didesniai skaičiui tiekėjų, neužtikrino konkurencijos ir neįgyvendino įstatymu¹⁵ nustatyto pirkimų tikslo – sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią perkančiajai organizacijai įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas. Viešojo saugumo tarnyba 2014 metais supaprastinto atviro konkurso būdu pirkė 7 000 skirtingų pozicijų transporto priemonių atsargines detales 80-čiai skirtingų markių ir modelių transporto priemonių (lengviesiems automobiliams, visureigiams, mikroautobusams, krovininiams automobiliams, traktoriams, kariniams šarvuočiams, keturračiams motociklams, automobilineis priekaboms ir kt.). Tarnyba, atlikusi viešąjį pirkimą, su tiekėju pasirašė sutartį¹⁶, pagal kurią tiekėjas įsipareigojo tiekti transporto priemonių atsargines detales, kad jų bendra vertė nebūtų didesnė už bendrą sutarties kainą – 450,0 tūkst. Lt.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2014 m. pirkė transporto priemonių remonto ir techninės priežiūros paslaugas. Šios remonto ir techninės priežiūros paslaugos buvo perkamos 116-ai skirtingų markių ir modelių transporto priemonių, kurių pagaminimo data yra 1962–2012 m. (žr. 3 priedo

¹² Ten pat, 32 str. 2 d.

¹³ 2014-03-17 sutartis Nr. (21)-16-43.

¹⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 1 d.

¹⁵ Ten pat, 3 str. 2 d..

¹⁶ 2014-02-17 sutartis Nr. 47ST-27.

2 pastebėjimą). Valdyba, atlikusi viešąjį pirkimą, su tiekėju pasirašė sutartį¹⁷ (sutarties kaina įskaitant PVM – 822,8 tūkst. Lt), pagal kurią tiekėjas įsipareigojo teikti transporto priemonių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių, remonto ir techninės priežiūros paslaugas ir tiekti būtinas priemones šioms paslaugoms teikti, įskaitant padangas, akumulatorius ir technines alyvas.

Abiejų įstaigų viešųjų pirkimų komisijos, atlikdamos pirkimo procedūras, šių pirkimų nesuskirstė į atskiras dalis, todėl pasiūlymai dėl visų nurodytų prekių ir paslaugų turėjo būti teikiami iš karto. Atsižvelgiant į tai, kad rinkoje nėra daug tiekėjų, galinčių pasiūlyti tokios įvairovės prekių ir paslaugų asortimentą, pasiūlymą abiem atvejais pateikė vienintelis tiekėjas. Pažymėtina, kad, nors teisės aktuose perkančiajai organizacijai nėra nustatytos pareigos išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą, tai nereiškia, kad perkančioji organizacija šioje srityje turi visišką diskreciją. Remiantis lygiateisiškumo ir skaidrumo principais, negalima atskirų objektų sujungti į vieną, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmogiškųjų išteklių administravimo tikslais. Atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis, ypač atsižvelgiant į tai, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemia mažesnį dalyvių skaičių, nei jis būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius.¹⁸

Įstaigos, objektų sujungimo nepagrindusios svarbiomis priežastimis, pirkimo objektą turėjo suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą. Taip būtų suteikta galimybė didesniai tiekėjų skaičiui pateikti pasiūlymus, o perkančiajai organizacijai racionaliau naudoti lėšas bei užtikrinti lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymąsi.

Turto valdymo ir ūkio departamento vykdyti integracinių sąsajų sukūrimo ir audito paslaugų pirkimai

Departamentas, vykdydamas pirkimus, kurių vertė – 264,0 tūkst. Lt, pirkimo sąlygose tiekėjams nustatė kvalifikacijos reikalavimą, gerokai viršijantį rekomenduojamą minimalų kvalifikacijos reikalavimą, taip apribodamas tiekėjų galimybes dalyvauti pirkimo konkurse ir paslaugas nupirkti pigiau.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, įgaliotas perkančiosios organizacijos – Vidaus reikalų ministerijos, vykdė integracinių sąsajų sukūrimo paslaugų pirkimą. Departamentui atlikus viešąjį pirkimą, Vidaus reikalų ministerija su paslaugų teikėju pasirašė sutartį¹⁹, kurios bendra kaina – 182,0 tūkst. Lt.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, atlikdamas integracinių sąsajų sukūrimo paslaugų viešojo pirkimo procedūras, pirkimo sąlygose nustatė kvalifikacijos reikalavimą – būti įvykdžiusiam ne mažesnės kaip 375 tūkst. Lt vertės sutarčių, t. y. du kartus didesnės vertės už pirkimo vertę (182 tūkst. Lt). Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinėse rekomendacijose²⁰ nurodyta, kad „rekomenduojama per paskutinius 3 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 3 metus) įvykdyti (ir) ar vykdomų pagrindinių panašių patiektų prekių ar suteiktų paslaugų pirkimo sutarčių (pirkimo sutarčių, kurių dalykas ir įvykdymo sąlygos panašios) vertė yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo objekto (pasiūlymo) vertės“.

¹⁷ 2014-09-03 sutartis Nr. 76-48.

¹⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010).

¹⁹ 2014-06-23 sutartis Nr. 1S-279.

²⁰ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-10-20 įsakymas Nr. 1S-100 (2011-12-30 įsakymo Nr. 1S-196 redakcija), 20.1 p.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, įgaliotas perkančiosios organizacijos – Vidaus reikalų ministerijos, vykdė kitą pirkimą – audito paslaugų (sutarties vertė – 82,0 tūkst. Lt). Departamentas, vykdydamas šį pirkimą supaprastinto atviro konkurso būdu, nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo²¹ reikalavimų, nes pirkimo sąlygose nustatė papildomus reikalavimus tiekėju techniniam ir profesiniam pajėgumui patikrinti. Teismų praktikoje konstatuota²², kad įmonėms, atliekančioms ES struktūrinių fondų projektų auditus, įstatymai nenustato jokių papildomų reikalavimų, todėl šių projektų auditus gali atlikti bet kuri audito paslaugas teikianti įmonė, turinti pakankamai patirties teikiant audito paslaugas. Tokiu būdu departamentas nustatė konkurenciją dirbtinai ribojančius kvalifikacijos reikalavimus (žr. 3 priedo 3 pastebėjimą). Pažymėtina, kad lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principai įpareigoja perkančiąją organizaciją pirkimo sąlygas parengti taip, kad kuo didesnis įmanomas potencialių, galinčių atlikti perkamus darbus tiekėjų skaičius galėtų rungtis konkurse.

Keičiamos pirkimo dokumentuose nustatytos pirkimo sąlygos

Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba ir Mažeikių objektinė priešgaisrinė gelbėjimo valdyba automobilių pirkimo sutartyse pakeitė pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas ir taip sudarė palankesnes sąlygas vieniems tiekėjams kitų tiekėjų atžvilgiu ir neužtikrino, kad, atliekant pirkimo procedūras, būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų.

Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, įgyvendindama investicijų projektą „Gaisrinių ir specialiosios paskirties automobilių parko struktūros gerinimas“, tarptautinio atviro konkurso būdu vykdė gaisrinių automobilių (5 vnt. sunkiosios klasės ir 3 vnt. vidutinės klasės) pirkimą. Valdyba, sudarydama Sunkiosios ir vidutinės klasės gaisrinių automobilių pirkimo sutartį²³, joje pakeitė pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas ir taip pažeidė įstatymo²⁴ nuostatas, nes vietoj pirkimo dokumentuose nustatyto 11 proc. avanso į sutartį įrašė nuostatą, kad avanso dydis gali būti iki 30 proc. sutarties kainos. Valdyba tiekėjui sumokėjo 30 proc. dydžio avansą – 2 450,6 tūkst. Lt, tai yra 1 552,0 tūkst. Lt didesni, nei buvo nustatytas pirkimo sąlygose.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi Mažeikių objektinė priešgaisrinė gelbėjimo valdyba vykdė investicijų projektą „Ilgalaikio turto pavojingų objektų apsaugai įsigijimas“, kuriam 2014 metais panaudojo 1 779,1 tūkst. Lt. Įgyvendinant šį projektą nupirkti du gaisriniai gelbėjimo automobiliai. Valdyba, sudarydama gaisrinių gelbėjimo automobilių pirkimo–pardavimo sutartį²⁵, kurių vertė – 1 803,0 tūkst. Lt, pakeitė pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas, pagal kurias nebuvo numatyta mokėti avansą. Valdyba į pirkimo sutartį įtraukė nuostatą dėl avanso mokėjimo ir pervedė tiekėjui 200 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų avansu, taip pažeisdama įstatymą²⁶.

Nesinaudojama vidaus reikalų sistemos centrinės perkančiosios organizacijos (VRS CPO) paslaugomis

Viešojo saugumo tarnybos viešojo pirkimo komisija, 2013 metais pasibaigus kelionių oro transportu organizavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties galiojimui, skubiai apklausos

²¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 36 str.

²² Lietuvos apeliacinio teismo 2008-02-19 nutartis Nr. 2A-163/2008.

²³ 2014-06-20 sutartis Nr. 43-14-18.

²⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 18 str. 3 d.

²⁵ 2014-01-09 sutartis Nr. 79-1. ir 2014-01-09 sutartis Nr. 79-2.

²⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491/1491 (su vėlesniais pakeitimais), 18 str. 3 d.

būdu atliko kelionių oro transportu organizavimo paslaugų pirkimą, kol bus baigtos supaprastinto atviro konkurso procedūros ir pasirašyta nauja paslaugų pirkimo–pardavimo sutartis. Tarnyba nusprendė²⁷ vykdyti pirkimą vadovaudamasi Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių²⁸ (toliau – taisyklės) nuostatomis – kreiptis į vieną tiekėją atliekant apklausą žodžiu. Taisyklėse²⁹ nustatyta, kad:

- pirkimas gali būti atliekamas apklausos būdu, kai pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ir taisyklėse nustatytas sąlygas apie supaprastintą pirkimą neprivaloma skelbti, kai dėl įvykių, kurių perkančioji organizacija negalėjo iš anksto numatyti, reikia skubiai nusipirkti prekių, paslaugų ir darbų;
- aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo perkančiosios organizacijos.

Ankstesnė kelionių organizavimo paslaugų sutartis baigėsi 2013 m. gruodžio 31 d. Apie jos galiojimo laikotarpį buvo žinoma iš anksto, tačiau skelbimą dėl naujo pirkimo perkančioji organizacija paskelbė tik 2013 m. gruodžio 30 d. Atsižvelgiant į tai, kad ankstesnė sutartis buvo terminuota ir apie jos galiojimo terminą buvo žinoma, tai nebuvo aplinkybė, kurios perkančioji organizacija negalėjo iš anksto numatyti, todėl, siekdama laiku baigti pirkimo procedūras, ji pirkimą turėjo pradėti anksčiau. Užsitęsęs pirkimo procedūroms, nauja sutartis pasirašyta tik 2014 m. gruodžio 30 d., todėl iki to laiko apklausos būdu, kai kreipiamasi į vienintelį tiekėją ir sutartis sudaroma žodžiu, buvo 24 kartus kreiptasi į vieną ir tą patį kelionių organizatorių, už kurio suteiktas paslaugas sumokėta 154,4 tūkst. Lt.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, įgyvendindamas vidaus reikalų sistemos centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas, sudaro preliminariąsias pirkimo sutartis, jas skelbia VRS CPO kataloge ir visos vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse veikiančios perkančiosios organizacijos turi teisę pirkti prekes ar paslaugas pagal šias sutartis. Siekdama sumažinti pirkimų vykdymo išlaidas ir klaidų riziką, Viešojo saugumo tarnyba turėtų naudotis teise prekes ir paslaugas įsigyti pagal VRS CPO kataloge paskelbtas preliminariąsias sutartis.

Nereikalaujama tinkamo prievolės įvykdymą užtikrinančio dokumento

2014 metais įsteigus naują Viešojo saugumo tarnybos padalinį Klaipėdoje, Viešojo saugumo tarnyba vykdė pastato Liepojos g. 5 Klaipėdoje remonto darbų pirkimą. Atlikusi pirkimą, tarnyba sudarė rangos sutartį³⁰ ir pagal ją pervedė rangovui 40 tūkst. Lt avansą, nepareikalavusi iš rangovo tinkamo prievolės įvykdymą užtikrinančio dokumento – sutartyje nurodyto garantinio rašto. Dėl to atsiranda rizika nesusigrąžinti sumokėtų valstybės biudžeto lėšų, tiekėjui laiku neįvykdžius (neužtikrinus) savo sutartinių įsipareigojimų.

Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba tarptautinio atviro konkurso būdu vykdė gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilinių kopėčių pirkimą. Valdyba, rengdama gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilinių kopėčių pirkimo dokumentus, nenustatė reikalavimo, kad pirkėjas už prekes ar jų dalį sumoka avansu, tiekėjui pateikus avansinio mokėjimo sąskaitą ir avansinio mokėjimo grąžinimo banko garantiją arba visos avanso sumos laidavimo raštą. Tai yra rekomenduojama Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus patvirtintose Prekių viešojo pirkimo–

²⁷ 2014-01-23 protokolai Nr. 47PR-16.

²⁸ Patvirtintos Viešojo saugumo tarnybos vado 2012-10-29 įsakymu Nr. 47V-628, 98.1.3 punktas.

²⁹ Ten pat.

³⁰ 2014-11-14 rangos sutartis Nr. 47ST-162, 3.3 p.

pardavimo sutarties standartinėse specialiosiose sąlygose³¹. Dėl to atsiranda rizika nesusigražinti sumokėtų valstybės biudžeto lėšų, tiekėjui laiku neįvykdžius (neužtikrinus) savo sutartinių įsipareigojimų.

Valdyba su tiekėju sudarė sutartį³², kurios vertė – 2 389,8 tūkst. Lt. Sutartyje nustatytas iki 15 proc. dydžio avansas ir 4 proc. dydžio nuo bendros sutarties kainos sutarties įvykdymo užtikrinimas. Valdyba pervedė tiekėjui 15 proc. dydžio avansą, tai yra 358,5 tūkst. Lt. Tiekėjui laiku neįvykdžius savo sutartinių įsipareigojimų ir valdybai pasinaudojus sutarties įvykdymo užtikrinimu, būtų susigražinta tik dalis sumokėto avanso, be to, galimi teisminiai ginčai dėl patirtų papildomų išlaidų kompensavimo, nes sutarties įvykdymo užtikrinimo vertė yra tik 4 proc. nuo bendros sutarties kainos, tai yra 95,6 tūkst. Lt.

Prekės ir paslaugos įsigijamos neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų

Teisinių paslaugų įsigijimas

2014 metais Asmens dokumentų išrašymo centras įsigijo teises paslaugas³³ (sutarties vertė – iki 79,9 tūkst. Lt). Centras pagal teisinių paslaugų sutartį sumokėjo paslaugų teikėjui 15,4 tūkst. Lt už centro klientų apklausos rengimo, organizavimo, rezultatų apibendrinimo bei pristatymo paslaugas. Tokios paslaugos nebuvo įtrauktos į viešojo pirkimo sąlygas ir sutarties priede pateiktą specifikaciją. Taigi centras įsigijo 15,4 tūkst. Lt vertės paslaugų neatlikęs viešųjų pirkimų procedūrų ir nepasiekė įstatyme³⁴ nustatyto viešojo pirkimo tikslo – vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią perkančiajai organizacijai įsigyti reikalingų paslaugų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.

Atsarginių detalių įsigijimas

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2014 m. pirkė transporto priemonių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių remonto ir techninės priežiūros paslaugas. Valdyba, baigusi pirkimo procedūras, su tiekėju sudarė sutartį³⁵, kurioje nurodyta, kad paslaugų ir prekių įkainiai pateikti sutarties 2 ir 3 prieduose. Sutarties prieduose nurodyti įvairių remonto darbų, padangų, akumuliatorių ir techninės alyvos įkainiai, tačiau detalių, kurios naudojamos atliekant remonto darbus, įkainiai nenustatyti. Sutartyje nurodytas tiekėjo įsipareigojimas – užsakovui pareiškus pageidavimą, tiekti detales bei teikti paslaugas, kurios nėra nurodytos sutarties prieduose, tačiau kuriomis tiekėjas prekiauja arba jas teikia. Šioms pirmos–ketvirtos transporto priemonių grupių nenumatytoms sutarties prieduose detalėms turės būti taikoma 30 proc. nuolaida, kuri skaičiuojama nuo mažmeninės kainos, skelbiamos tiekėjo oficialiai. Toks kainos apskaičiavimo būdas nenustatytas Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintoje Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainodaros taisyklių nustatymo metodikoje³⁶ ir prieštarauja šios metodikos 4.1 punktui, kuriame sakoma, kad „kainodaros taisyklės turi būti aiškios ir nedviprasmiškos. Turi būti siekiama surašyti jas taip, kad atsiskaitymo su tiekėju metu nekiltų neaiškumų dėl suteiktų prekių, paslaugų ar įvykdytų darbų įkainojimo. Kainodaros taisyklėse negali būti numatyta galimybių taikyti alternatyvius kainos

³¹ Patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2007-12-29 įsakymu Nr. 1S-76, 4 p.

³² 2014-07-07 sutartis Nr. 53-2014-07-07/01.

³³ 2014-03-21 sutartis Nr. 2-5/05/2014.

³⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 3 str. 2 d.

³⁵ 2014-09-03 sutartis Nr. 76-4.

³⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymas Nr. 1S-21.

apskaičiavimo būdus ar alternatyvias taisykles". Taigi, sutartyje nenustačius tinkamų įsigyjamų detalių kainodaros taisyklių, sudaromos sąlygos įsigyti detales neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų.

Viešojo saugumo tarnyba 2014 metais supaprastinto atviro konkurso būdu pirko transporto priemonių atsargines detales, taikydama Viešojo saugumo tarnybos ir tiekėjo sudarytoje pirkimo–pardavimo sutartyje³⁷ dėl transporto priemonių atsarginių detalių įsigijimo nurodytus fiksuotus prekių įkainius. Kadangi sutartyje nėra nustatytos kitų, sutartyje nenurodytų prekių įsigijimo tvarkos ir kainodaros, tarnyba įsigijo dalį sutartyje nenurodytų transporto priemonių atsarginių detalių, neatlikusi viešųjų pirkimų procedūrų ir nesilaikydama įstatyme³⁸ nustatytų lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų.

Netinkamas tiekėjų atitikties kvalifikacijos reikalavimams vertinimas

Turto valdymo ir ūkio departamento viešojo pirkimo komisija integracinių sąsajų sukūrimo paslaugų pirkimo sąlygose nustatė: kai pasiūlymą pateikia įmonių grupė, reikalavimus turi atitikti visi grupės nariai, kurie teiks paslaugas. Pirkimo metu pirkimo sąlygose nurodytus pateikti kvalifikacijos reikalavimų atitikimą įrodančius dokumentus pateikė tik vienas įmonių grupės narys, nors paslaugas teikė du grupės nariai. Viešojo pirkimo komisija neprašė patikslinti ar paaiškinti pateiktų neišsamių duomenų apie kvalifikaciją ir pasiūlymą pripažino laimėjusiu (žr. 3 priedo 4 pastebėjimą).

Neatlikta Viešųjų pirkimų įstatyme nurodyta procedūra

Turto valdymo ir ūkio departamento, vykdančio perkančiosios organizacijos – Vidaus reikalų ministerijos – supaprastintą atvirą konkursą audito paslaugoms pirkti, viešojo pirkimo komisijai paskelbus pirkimo konkurso laimėtoją, perkančioji organizacija – Vidaus reikalų ministerija nesilaikė įstatymo³⁹, nes nenurodė, iki kada tiekėjas turi atvykti pasirašyti sutarties. Pasibaigus tiekėjų pasiūlymų galiojimo terminui, laimėjęs tiekėjas ir antrą vietą užėmęs tiekėjas nebepratęsė pasiūlymo galiojimo ir atsisakė pasirašyti sutartį, taip išvengdami baudų už sutarties nesudarymą. Sutartis buvo sudaryta tik su trečią vietą užėmusiu tiekėju, kurio pasiūlymas buvo 9,4 tūkst. Lt brangesnis už laimėjusio tiekėjo pasiūlymą.

Atlikdami ankstesnius auditus vidaus reikalų sistemos įstaigose nustatėme teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, sisteminių pažeidimų ir pateikėme rekomendacijas, kurias įstaigos įgyvendino. Tačiau priemonės, kurių jos ėmėsi, buvo nepakankamos, o Vidaus reikalų ministerija neužtikrino, kad nustatyti pažeidimai vidaus reikalų sistemoje nebesikartotų.

Atlikę audito procedūras vidaus reikalų sistemos įstaigose, kaip ir praėjusių auditų metu, vėl nustatėme teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, sisteminių pažeidimų: įsigyti techninių reikalavimų neatitinkantys specialieji automobiliai; perkant informacinės sistemos priežiūros ir papildomos programinės įrangos programavimo ir konsultavimo, remonto ir techninės priežiūros, integracinių sąsajų sukūrimo, audito paslaugas, atsargines detales, tiekėjams vėl nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai; teisinės paslaugos, atsarginės detalės įsigytos neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų; perkant integracinių sąsajų sukūrimo paslaugas, netinkamai vertinta, ar tiekėjai atitinka kvalifikacijos reikalavimus;

³⁷ 2014-02-17 sutartis Nr. 47ST-27, 2.1 p.

³⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str., 1 d.

³⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 18 str. 1 d.

sudarant gaisrinių automobilių pirkimo sutartis, pakeistos pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytos pirkimo sąlygos; perkant gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilines kopėčias ir pastato remonto paslaugas, iš tiekėjų nepareikalauta avanso grąžinimo garantija arba pareikalauta ne visos sumokamo avanso sumos grąžinimo garantija. 2014 metais iš viso prekių, paslaugų ir darbų už 4 131,5 tūkst. Lt pirkimai atlikti nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, o už 2 007,7 tūkst. Lt – nesivadovaujant Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijomis ar teismų nutartimis analogiško pobūdžio bylose. Ministerija, kaip vadovaujanti institucija, ir 2014 metais neužtikrino, kad vidaus reikalų sistemoje viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais ir sudarytos pirkimų sutartys leistų įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.

Vidaus reikalų ministerijai, siekiant mažinti viešųjų pirkimų vykdymo išlaidas ir klaidų atsiradimo riziką, rekomendavome imtis priemonių, kad didesnė dalis pirkimų būtų atliekama centralizuotai (per vidaus reikalų sistemos centrinę perkančiąją organizaciją, kurios funkcijas įgyvendina Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos), mažinti perkančiųjų organizacijų, atliekančių didelės vertės pirkimus savarankiškai, skaičių, taip pat imtis priemonių, kad vidaus reikalų sistemos įstaigose, vykdančiose viešuosius pirkimus, būtų stiprinama prevencinė pirkimų vykdymo kontrolė.

Atkreipiame dėmesį, kad taikant priemones, kurių ministerija ir jai pavaldžios įstaigos ėmėsi įgyvendindamos praėjusiais metais pateiktas rekomendacijas, pritrūko sisteminio požiūrio, todėl jos nedavė reikiamo rezultato ir panašūs pažeidimai vėl pasikartojo.

2.2. Viešojo saugumo politikos tikslai ir jų įgyvendinimas

Viešojo saugumo sritis apima viešąją tvarką, vidaus tarnybą, priešgaisrinę bei civilinę saugą ir gelbėjimo darbus, valstybės sienos apsaugą, migraciją (išskyrus ekonominę), ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir specialiųjų priemonių apyvartą, saugomo asmens statusą turinčių asmenų apsaugą.

Viešojo saugumo politikos įgyvendinimas ir siekimas, kad šalies gyventojai jaustųsi saugesni, yra vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginio veiklos plano strateginis tikslas, kuris įgyvendinamas vykdant dvylika vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginio veiklos plano programų (žr. 1 priedo lentelės 1–12 eil. nr.). Viešojo saugumo sričiai 2014 metais panaudota 926 957,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

2.2.1. Valstybei svarbių objektų apsauga

Valstybei svarbių objektų apsauga yra viena iš viešosios tvarkos užtikrinimo funkcijų. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino⁴⁰ valstybės institucijų ir kitų svarbių objektų (nenurodydama konkrečių saugotinių objektų), kuriuos saugoti pavedė Vidaus reikalų ministerijai pavaldžioms įstaigoms, sąrašą. Vidaus reikalų ministras, vadovaudamasis šiuo sąrašu, pavedė ministerijai pavaldžioms įstaigoms (Viešojo saugumo tarnybai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai), o policijos generalinis komisaras – Policijos departamentui pavaldžioms įstaigoms užtikrinti konkrečių objektų apsaugą.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-05-03 nutarimas Nr. 518 „Dėl valstybės institucijų ir kitų svarbių objektų apsaugos“, 1 p.

Kad valstybinės reikšmės ir kitų valstybei svarbių objektų apsauga būtų efektyviai organizuota, dar 2011 metais Valstybės kontrolė⁴¹ pateikė Vidaus reikalų ministerijai rekomendacijas dėl šios srities teisinio reglamentavimo, kad būtų nustatyti konkretūs saugotini objektai ir už apsaugos organizavimą atsakingi subjektai, aiškiai priskirtos funkcijos ir nustatyta atsakomybė už objektų apsaugos organizavimą ir vykdymą.

Šio audito metu surinkti įrodymai rodo, kad per ketverius metus reikiami sprendimai nepriimti ir situacija išliko nepakitusi – iki šiol nepatvirtintas konkrečių valstybei svarbių objektų sąrašas ir institucijos, atsakingos už apsaugos organizavimą. Vidaus reikalų ministras ir policijos generalinis komisaras iki šiol sprendžia, kokie yra konkretūs saugotini valstybinės reikšmės ir kiti svarbūs objektai, savo įsakymais pavesdami pavaldžioms institucijoms užtikrinti jų apsaugą.

Kokių veiksmų ėmėsi Vidaus reikalų ministerija

Dar 2013 metais Vidaus reikalų ministerija parengė ir su institucijomis derino Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ projektą, kuriame nustatyti konkretūs saugotini objektai ir už apsaugos organizavimą atsakingos institucijos, aiškiai priskiriant joms funkcijas ir nustatant atsakomybę už objektų apsaugos organizavimą ir vykdymą. Projekto derinimo metu institucijoms pareiškus daug pastabų, derinimas užsitęsė. Šiuo metu projektas pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarime⁴² nurodė, kad, strateginių objektų vadovams raštiškai pranešus Vidaus reikalų ministerijai, objektus gali saugoti samdyta apsauga. Tačiau nei Vyriausybės nutarimuose, nei kituose teisės aktuose nenustatyti kriterijai, kaip ir kurie valstybinės reikšmės ir kiti svarbūs objektai turi būti saugomi valstybės, o kurie gali būti saugomi samdytos apsaugos.

Tarptautinio Palangos oro uosto ir Ignalinos atominės elektrinės apsaugos organizavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nurodė⁴³ Vidaus reikalų ministerijai perimti iš krašto apsaugos sistemos institucijų jų saugotus valstybinės reikšmės objektus, tarp jų – nuo 2007 m. sausio 1 d. valstybės įmonę Tarptautinį Palangos oro uostą, ir organizuoti jų apsaugą. Vidaus reikalų ministras ir krašto apsaugos ministras įsakymu⁴⁴ pavedė Valstybės sienos apsaugos tarnybai nuo 2007 m. sausio 1 d. organizuoti įmonės Tarptautinio Palangos oro uosto apsaugą.

Branduolinės energijos įstatymu⁴⁵ Vidaus reikalų ministerijai pagal kompetenciją priskirta vykdyti ir užtikrinti atominės elektrinės ir gabenamų per šalies teritoriją branduolinių medžiagų krovinių fizinę apsaugą. Valstybės sienos apsaugos tarnybos vadas pavedė⁴⁶ tarnybai pavaldžioms įstaigoms – Pakrančių apsaugos rinktinei saugoti Tarptautinį Palangos oro uostą, o Ignalinos

⁴¹ 2011 m. gegužės 19 d. veiklos audito ataskaita „Valstybinės reikšmės objektų apsaugos organizavimas“ Nr. P-40-12-1RN.

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-05-03 nutarimas Nr. 518 „Dėl valstybės institucijų ir kitų svarbių objektų apsaugos“, 1.3 p.

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 5 d. nutarimo Nr. 832 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. gegužės 24 d. nutarimo Nr. 358 „Dėl valstybinių objektų apsaugos organizavimo ir vykdymo“ pakeitimo“ 1.1.2 p.

⁴⁴ Vidaus reikalų ministro ir krašto apsaugos ministro 2006 m. liepos 29 d. įsakymas Nr. 1V-294/V-763 „Dėl Palangos tarptautinio oro uosto perdavimo saugoti Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos ir priėmimo komisijos sudarymo bei apsaugos perėmimo“.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymas, 1996-11-14 Nr. I-1613, 15 str. 5 p.

⁴⁶ Pakrančių apsaugos rinktinės nuostatai ir Ignalinos atominės elektrinės apsaugos rinktinės nuostatai patvirtinti Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado 2011-09-30 įsakymu Nr. 4-796.

atominės elektrinės apsaugos rinktinėi saugoti Ignalinos atominę elektrinę ir vežamus per valstybės teritoriją branduolinių medžiagų krovinius. Šios rinktinės objektų apsaugai 2014 metais panaudojo daugiau kaip 13 794 tūkst. Lt valstybės biudžeto ir Ignalinos atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo fondo lėšų.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymas⁴⁷ nustato Valstybės sienos apsaugos tarnybos statusą, funkcijas, struktūrą, tarnybos organizavimo pagrindus, finansavimą, pareigūnų teises ir pareigas. Tarnybai įstatymu pavesta saugoti valstybės sieną sausumoje, jūroje, Kuršių mariose ir pasienio vidaus vandenyse, atlikti asmenų ir transporto priemonių, kertančių valstybės sieną, kontrolę, užtikrinti pasienio teisinį režimą ir viešąją tvarką pasienio ruože. Taigi, Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios rinktinės saugo valstybei svarbius objektus, nors tarnybai įstatymu tokia funkcija nenustatyta ir yra nebūdinga kaip institucijai, kurios pagrindinė funkcija yra sienos apsauga.

Atkreipiame dėmesį, kad teisės aktuose valstybinės reikšmės objektų apsaugą pavesta užtikrinti Vidaus reikalų ministerijai, o ne konkrečiai vidaus reikalų sistemos įstaigai. Todėl vidaus reikalų ministras, pavesdamas įstaigoms vykdyti konkrečių svarbių objektų apsaugą, turėtų atsižvelgti į jo reguliuojamos srities įstaigų paskirtį ir joms teisės aktais pavestas vykdyti funkcijas.

Ministerija informavo⁴⁸, kad Tarptautinio Palangos oro uosto ir Ignalinos atominės elektrinės apsaugą pavesta vykdyti Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, siekiant taupiai naudoti biudžeto asignavimus, kadangi Valstybės sienos apsaugos tarnybos padaliniai dislokuoti netoli saugomų objektų, o Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnus tektų į objektus vežti arba siųsti į komandiruotes ir apmokėti išlaidas.

Mūsų nuomone, 2014 metais įsteigus Viešojo saugumo tarnybos padalinį Klaipėdoje, šis padalinys pagal vykdomos veiklos pobūdį galėtų saugoti Tarptautinį Palangos oro uostą.

2011 metais Valstybės kontrolės pateiktos rekomendacijos dėl teisinio reglamentavimo formuojant valstybės politiką saugomų objektų apsaugos srityje iki šiol yra neįgyvendintos, nes nepatvirtintas konkrečių valstybei svarbių objektų sąrašas ir institucijos, atsakingos už apsaugos organizavimą. Be to, nei Vyriausybės nutarimuose, nei kituose teisės aktuose nenustatyti kriterijai, kaip ir kurie valstybinės reikšmės ir kiti svarbūs objektai turi būti saugomi valstybės, o kurie gali būti saugomi samdomos apsaugos. Dėl to negalėjome įvertinti, ar valstybės biudžeto lėšos, skirtos valstybei svarbių objektų apsaugai, panaudotos pagrįstai.

Valstybės sienos apsaugos tarnybai pavaldžios įstaigos – Pakrančių apsaugos rinktinė ir Ignalinos atominės elektrinės apsaugos rinktinė 2014 m. daugiau kaip 13 794 tūkst. Lt valstybės biudžeto ir Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimo fondo lėšų panaudojo valstybei svarbiems objektams saugoti, nors tarnybai įstatymu tokia funkcija nenustatyta ir yra nebūdinga kaip institucijai, kurios pagrindinė funkcija yra sienos apsauga.

Rekomenduojame Vidaus reikalų ministerijai peržiūrėti Valstybės sienos apsaugos tarnybos faktiškai vykdomas funkcijas ir jų atitiktį Valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymui ir spręsti klausimą dėl tarnybai nebūdingų funkcijų perdavimo kitoms vidaus reikalų sistemos įstaigoms. Manome, kad toks funkcijų perskirstymas leistų žmogiškuosius ir finansinius išteklius panaudoti racionaliau.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymas, 2000-09-09 Nr. VIII-1666.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015-07-30 raštas Nr. 1D-6560 (7) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

Toliau stebima, kaip įgyvendinamos 2011 metais Valstybės kontrolės Vidaus reikalų ministerijai pateiktos rekomendacijos dėl teisinio reglamentavimo.

2.2.2. Viešosios tvarkos užtikrinimo funkcijos vykdymas

Viešąją tvarką ir visuomenės saugumą užtikrina Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, o ypatingų ir ekstremalių situacijų atvejais – ir Vidaus reikalų ministerijai pavaldi įstaiga Viešojo saugumo tarnyba⁴⁹.

Viešosios tvarkos užtikrinimo ypatingų ir ekstremalių situacijų atvejais funkcijos tikslas – didinti asmens, visuomenės saugumą ir ekstremalių bei ypatingų situacijų atvejais stiprinti viešosios tvarkos apsaugą. Viešojo saugumo tarnybai įstatymu⁵⁰ taip pat pavesta pagal savo kompetenciją likviduoti pavojus žmonių gyvybei ar sveikatai ir turtui ypatingų ir ekstremalių situacijų atvejais; užtikrinti sulaikytųjų, suimtųjų ir nuteistųjų konvojavimo organizavimą ir vykdymą; užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugą; atlikti asmenų paiešką; ginti valstybę karo atveju. Tarnyba pavestus uždavinius įgyvendina vykdydama programą „Ypatingų situacijų kontrolės, konvojavimo ir svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymas“ (kodas 01 04). Jai vykdyti 2014 metais panaudota 51 256,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Žmogiškųjų išteklių valdymas

Viešojo saugumo tarnyba 2014 metais priėmė 40 asmenų į statutines pareigas, siuntė juos mokytis ir mokėjo pareiginės algos priedus, nesilaikydama Vidaus tarnybos statuto reikalavimų:

- priėmė 40 asmenų, nebaigusių vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos ar kitos švietimo įstaigos arba vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos rengiamų įvadinio mokymo kursų⁵¹. Taigi Tarnyba į pareigas priėmė asmenis, neatitinkančius pretendentams keliamų reikalavimų, ir 2014 m. jiems apskaičiavo 696,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų.
- Tarnyba, priėmusi į pareigas šiuos asmenis ir išsiuntusi juos mokytis, su jais nesudarė stojimo į vidaus tarnybą trišalės Lietuvos Respublikos piliečio, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos ar kitos švietimo įstaigos ir vidaus reikalų centrinės įstaigos rašytinės sutarties⁵². Nesudarius trišalės rašytinės sutarties, asmuo, nusiųstas į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus, neįsipareigoja baigęs kursus išstarnauti vidaus tarnyboje ne trumpiau kaip trejus metus, o jeigu jis bus pašalintas iš vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos arba baigęs kursus atsisakys tarnauti vidaus tarnyboje, arba bus atleistas iš vidaus tarnybos jo paties prašymu ar dėl jo kaltės anksčiau, – atlyginti vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigai visas su jo mokymu susijusias išlaidas.
- Viešojo saugumo tarnybos vadai priimtiems į statutines pareigas asmenims, nebaigusiems pirminio profesinio parengimo ar įvadinio mokymo kursų, įsakymais suteikė vidaus tarnybos grandinio laipsnius, už kuriuos tarnyba kiekvienam pareigūnui mokėjo pareiginės algos priedą⁵³. Taip tarnyba 2014 metais 40-čiai statutinių pareigūnų, nebaigusių pirminio profesinio parengimo ar įvadinio mokymo kursų, suteikė vidaus tarnybos grandinio laipsnį ir išmokėjo 7,2 tūkst. Lt pareiginės algos priedų.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymas, 2000-10-17 Nr. VIII-2048, ir Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymas, 2006-09-19 Nr. X-813.

⁵⁰ Ten pat.

⁵¹ Vidaus tarnybos statutas, patvirtintas Lietuvos Respublikos 2003-04-23 įstatymu Nr. IX-1538, 6 str. 6 p.

⁵² Ten pat, 9 str.

⁵³ Ten pat, 35 str.

Viešojo saugumo tarnyba sudarė prielaidas neracionaliai naudoti žmogiškuosius ir finansinius (696,0 tūkst. Lt) išteklius – į statutines pareigas priėmė 40 asmenų, neatitinkančių pretendentams keliamų reikalavimų, pareigūnams, nebaigusiems pirminio profesinio parengimo ir įvadinio mokymo kursų, suteikė vidaus tarnybos grandinio laipsnį ir už jį mokėjo priedus, šiuos asmenis išsiuntė į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus, nesudariusi trišalių rašytinių sutarčių, dėl to pareigūnai neįsipareigojo baigę kursus išstarnauti vidaus tarnyboje ne trumpiau kaip trejus metus arba, neišstarnavus nustatyto laikotarpio, atlyginti visus su mokymu susijusias išlaidas. Tarnyba, nesudariusi trišalių sutarčių, rizikuoja, kad pareigūnams neišstarnavus vidaus tarnybos sistemoje trejų metų gali būti neatlygintos patirtos mokymo išlaidos.

Vidaus reikalų ministerijai rekomendavome⁵⁴:

- Siekiant užtikrinti, kad į vidaus tarnybos sistemą būtų priimami reikalavimus atitinkantys asmenys, kontroliuoti priėmimo į Viešojo saugumo tarnybą procesą.
- Siekiant, kad būtų sudarytos visos teisinės sąlygos susigrąžinti mokymo išlaidas iš trejus metus vidaus tarnybos sistemoje neišstarnavusių pareigūnų, kontroliuoti, kad su jais būtų sudarytos stojimo į vidaus tarnybą trišalės Lietuvos Respublikos piliečio, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos ar kitos švietimo įstaigos ir vidaus reikalų centrinės įstaigos rašytinės sutartys.

Įgyvendinant Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas, vidaus reikalų ministras įsakymu⁵⁵ nustatė Viešojo saugumo tarnybos pareigūnų rengimo Policijos ir Pasieniečių mokyklose tvarką, įpareigojo apmokyti jau priimtus pareigūnus, sudaryti stojimo į vidaus tarnybą trišales Lietuvos Respublikos piliečio, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos ar kitos švietimo įstaigos ir vidaus reikalų centrinės įstaigos rašytines sutartis, numatančias mokymosi išlaidų susigrąžinimą.

2.2.3. Valstybės remiama teisės saugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas

Vidaus tarnybos sistemos ir kitų teisės saugos ir teisingumo institucijų pareigūnų profesinė ir papildoma sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas yra viena iš viešojo saugumo užtikrinimo veiklų.

Statutiniai pareigūnai yra draudžiami privalomuoju sveikatos draudimu, todėl, kaip ir visi šalies gyventojai, turi teisę nemokamai gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, už kurias mokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF). Be šių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, statutiniai pareigūnai turi teisę į valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas papildomas sveikatos priežiūros paslaugas. Statutinių pareigūnų sveikatos priežiūrai organizuoti ministerija yra įsteigusi biudžetinę įstaigą Sveikatos priežiūros tarnybą, o pareigūnų sveikatos priežiūros paslaugoms teikti – biudžetines asmens sveikatos priežiūros įstaigas: Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos medicinos centrą (toliau – Medicinos centras) ir Sveikatos priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Trakų medicininės reabilitacijos centrą (toliau – Trakų MRC). Šių įstaigų vykdomai programai⁵⁶ įgyvendinti 2014 metais panaudota 169 636,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų statutinių pareigūnų sveikatos

⁵⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015-07-15 raštas Nr. S-(40-3867)-1372 „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015-07-17 įsakymas Nr. 1V-564 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų rengimo“.

⁵⁶ Programa „Valstybės remiama teisės saugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas“ (kodas 01.15).

priežiūrai – 7 532,3 tūkst. Lt (Medicinos centras panaudojo 6 377,3 tūkst. Lt, Trakų MRC – 1 155 tūkst. Lt).

Teisės aktuose aiškiai neregamentuota, kokios statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros paslaugos turi būti papildomai remiamos valstybės biudžeto lėšomis, todėl negalime įvertinti, ar 4 802,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų šioms paslaugoms teikti panaudota teisėtai.

Valstybės kontrolė 2014 metais atliko veiklos auditą „Statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros organizavimas“⁵⁷. Valstybės kontrolės auditoriai, atlikę auditą, konstatavo, kad „teisės aktuose nėra aiškiai nustatyta, kokios sveikatos priežiūros paslaugos, išskyrus specializuotąją medicininę ekspertizę ir privalomus periodinius profilaktinius sveikatos patikrinimus, turi būti papildomai remiamos valstybės biudžeto lėšomis. Todėl nesudarytos tinkamos teisinės prielaidos valstybės biudžeto lėšų poreikiui pagrįsti ir efektyviai organizuoti pareigūnų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą“.

Po atlikto Valstybės kontrolės audito 2014 metais situacijai nepasikeitus, šio audito metu negalėjome įvertinti, ar teisėtai Medicinos centras 2014 metais suteikė statutiniams pareigūnams stacionarines aktyvaus ligonių gydymo paslaugas, kurių vertė – 1 276,1 tūkst. Lt, ir antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas (specializuotas gydytojo konsultacijas), kurių vertė – 1 815,7 tūkst. Lt. Už tokias paslaugas, suteiktas nustatyta tvarka⁵⁸ asmenims, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu, yra mokama iš PSDF. Taip pat negalime įvertinti, ar teisėtai 2014 metais 1 710,4 tūkst. Lt (Trakų MRC – 1 155 tūkst. Lt ir Medicinos centre – 555,4 tūkst. Lt) valstybės biudžeto lėšų panaudota reabilitacijos paslaugoms teikti.

Vidaus reikalų ministerijos įsteigtos įstaigos – Medicinos centras ir Trakų MRC – vykdė su vidaus reikalų ministru pavestomis valdymo sritimis nesusijusią veiklą.

Medicinos centras ir Trakų MRC 2014 metais teikė sveikatos priežiūros paslaugas ne tik statutiniams pareigūnams, bet ir kitiems asmenims. Pagal Vyriausybės įstatymą⁵⁹ įstaigos prie ministerijos steigiamos valstybės politikai įgyvendinti ministru pavestose valdymo srityse ir tam tikroms funkcijoms atlikti šią politiką formuojant ir įgyvendinant. Organizuoti asmens sveikatos priežiūrą įstatymais⁶⁰ pavesta Sveikatos apsaugos ministerijai ir savivaldybių institucijoms.

Valstybės kontrolė, 2014 metais atlikusi statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros organizavimo auditą, nustatė, kad teisės aktuose aiškiai neregamentuota, kokios statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros paslaugos, kurias teikia Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos – Medicinos centras ir Trakų MRC, vykdančios joms pavestą valstybės remiamą teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūros funkciją, turi būti papildomai remiamos valstybės biudžeto lėšomis. Todėl negalėjome įvertinti, ar teikiant šias paslaugas 4 802,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudota teisėtai.

Medicinos centras ir Trakų MRC, teikdami sveikatos priežiūros paslaugas ne tik statutiniams pareigūnams, bet ir kitiems asmenims, vykdė su vidaus reikalų ministru pavestomis valdymo sritimis nesusijusią veiklą.

⁵⁷ 2014 m. rugsėjo 30 d. veiklos audito ataskaita „Statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros organizavimas“ Nr. P-40-10-12.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas, 9 str.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas, 1994-05-19 Nr. I-464, 30 str. 1 d.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, 12 str. 4 ir 5 d.; Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 6 str. 1 d. 17 p. ir 7 str. 1 d. 34 p.

Valstybės kontrolė stebi, kaip įgyvendinamos 2014 metais atlikto statutinių pareigūnų sveikatos priežiūros organizavimo audito metu pateiktos rekomendacijos, atsižvelgdama į nustatytus rekomendacijų įgyvendinimo terminus. Ministerija informavo⁶¹, kad rengiamas vidaus reikalų ministro įsakymo⁶² pakeitimo projektas, kurį priėmus bus aiškiau nustatyta, kokios sveikatos priežiūros paslaugos ir kokiais atvejais turi būti papildomai remiamos valstybės biudžeto lėšomis. Šis projektas (TAPIS Nr. 15–7349) buvo pateiktas derinti Sveikatos apsaugos ministerijai, kuri 2015 m. liepos 8 d. raštu pateikė savo pastabas. Pagal šias pastabas projektą pakoregavus, jis pakartotinai pateiktas derinti Sveikatos apsaugos ministerijai.

Taip pat parengtas vidaus reikalų ministro įsakymo projektas, kuriuo bus patvirtinta vidaus tarnybos sistemos pareigūnų medicininės reabilitacijos, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo, antirecidyvinių gydymo, kai jis apmokamas iš dalies ar neapmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, tvarka.

2.3. Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra

Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtrai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra įsteigusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos autoūkį (toliau – Autoūkis) ir Turto valdymo ir ūkio departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos.

Autoūkis yra Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga, kuriai pavesta⁶³:

- aprūpinti autotransportu Vidaus reikalų ministerijos vadovybę, ministerijos struktūrinius padalinius, Vidaus reikalų ministerijos įstaigas ir įstaigas prie Vidaus reikalų ministerijos, kurių asignavimų valdytoja yra ministerija, policijos įstaigas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos ir jos padalinius, neturinčius transporto priemonių;
- atlikti Vidaus reikalų ministerijos įstaigoms ir įstaigoms prie Vidaus reikalų ministerijos, kurių asignavimų valdytoja yra ministerija, policijos įstaigoms, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos ir jos padaliniams priklausančių patikėjimo teise ar valdomų, naudojamų ir disponuojamų kitais teisėtais pagrindais transporto priemonių, perduotų prižiūrėti Autoūkiui, priežiūrą ir aptarnavimą.

Autoūkis pavestoms funkcijoms atlikti 2014 metais panaudojo 4 708,5 tūkst. Lt.

2010 metais Valstybės kontrolė atliko Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto valdymo veiklos auditą, kurio metu analizavo ir transporto priemonių valdymo organizavimą vidaus reikalų sistemos įstaigose. Siekiant efektyviau valdyti ilgalaikį turtą ir taupiau naudoti biudžeto lėšas jam išlaikyti, pertvarkyti ilgalaikio turto valdymo organizavimą taip, kad ministerijai skirti asignavimai nebūtų naudojami kitų asignavimų valdytojų vadovaujamų įstaigų poreikiams tenkinti ir kad būtų priimtas sprendimas dėl valdomo valstybės turto tolesnio naudojimo paslaugoms, nebūdingoms viešajam sektoriui, teikti, audito metu Vidaus reikalų ministerijai buvo pateiktos rekomendacijos.

⁶¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015-07-30 raštas Nr. 1D-6560 (7) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁶² Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2006-11-07 įsakymas Nr. 1V-425 „Dėl papildomai per programas iš valstybės biudžeto remiamos vidaus tarnybos sistemos pareigūnų sveikatos priežiūros masto patvirtinimo“.

⁶³ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004-06-11 įsakymas Nr. 1V-195 (2009-07-22 įsakymo Nr. 1V-393 redakcija).

Šio audito metu surinkti įrodymai rodo, kad į Valstybės kontrolės išvadas ir pateiktas rekomendacijas, kurios aktualios iki šiol, atsižvelgta nebuvo, nes per 4 metus reikiami sprendimai nepriimti ir situacija išliko nepakitusi.

Autoūkis fiziniams bei vidaus reikalų valdymo sričiai nepriklausantiems juridiniams asmenims ir toliau teikia mokamas viešajam sektoriui nebūdingas paslaugas. Joms teikti Autoūkis naudoja valstybės turtą. Tai nesuderinama su įstatyme nustatytais valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo visuomeninės naudos ir efektyvumo principais.

2014 metais Autoūkis fiziniams bei vidaus reikalų valdymo sričiai nepriklausantiems juridiniams asmenims teikė mokamas transporto priemonių saugojimo, remonto (serviso), plovimo, valymo įrangos nuomos, transportavimo, krovinių pervežimo krovininiais automobiliais, automobilių pervežimo specialia priekaba arba techninės pagalbos automobiliu, specialios technikos ir transporto priemonių nuomos paslaugas. Už šias paslaugas Autoūkis gavo 112,3 tūkst. Lt pajamų.

Tokių teikiamų paslaugų turinys atitinka ūkinę komercinę veiklą. Tai nesuderinama su biudžetinės įstaigos statusu ir jai priskirtomis vykdyti funkcijomis. Biudžetinių įstaigų įstatyme⁶⁴ nustatyta, kad biudžetinė įstaiga gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja biudžetinės įstaigos nuostatams ir jos veiklos tikslams.

Autoūkio direktorius patvirtino Autoūkio transporto priemonių naudojimo taisykles⁶⁵. Pagal jas Autoūkio transportas gali būti naudojamas ir asmeniniais tikslais, už naudojimąsi mokant pagal patvirtintus įkainius. Autoūkis, vadovaudamasis šia nuostata, 2014 metais nuomojo transporto priemones asmeniniais tikslais. Tokia taisyklių nuostata ir Autoūkio valdomų transporto priemonių suteikimas naudotis asmeniniais tikslais už atlygį nesuderinama su įstatyme⁶⁶ nustatytais valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo visuomeninės naudos ir efektyvumo principais, pagal kuriuos valstybės turtu turi būti siekiama užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą ir maksimalią naudą visuomenei.

Lietuvos pažangos strategijoje⁶⁷ numatyta, kad atviras ir įgaliojimų suteikiantis valdymas suprantamas taip, kad valdžios institucijos yra atviros ir atskaitingos visuomenei, o viešasis sektorius teikia tik tas paslaugas, kurių negali teikti nevyriausybinės organizacijos, bendruomeninės organizacijos ir verslo įmonės.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas⁶⁸ leidžia ilgalaiį materialųjį turtą išnuomoti be konkurso neatidėliotinam darbui atlikti (avarijoms, stichinėms nelaimėms likviduoti ir panašiai) ar trumpalaikiam renginiui (parodoms, sporto varžyboms, pasitarimams, seminarams, šventėms, kultūros renginiams, darbuotojų socialinėms reikmėms), kurio trukmė yra ne ilgesnė kaip 30 kalendorinių dienų, organizuoti.

Autoūkis neviseškai įgyvendino ankstesnio Valstybės kontrolės audito rekomendacijas, todėl ir 2014 metais jo veiklos organizavimas neatitiko biudžeto sandaros teisinių santykių reguliavimo, nes apie 52 proc. 2014 metais Autoūkiui skirtų asignavimų panaudojama nemokamoms

⁶⁴ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 3 str. 1 d.

⁶⁵ Autoūkio direktoriaus 2013-04-25 įsakymas Nr. 36V-2.

⁶⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

⁶⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015 patvirtinta Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, 7,6 p.

⁶⁸ Ten pat, 15 str. 2 d. 2 p.

paslaugoms teikti, kad būtų patenkinti kito asignavimų valdytojo vadovaujamos institucijos poreikiai.

Autoūkis iš dalies aprūpina autotransportu Policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos, kurio vadovas yra asignavimų valdytojas, ir jam pavaldžias policijos įstaigas – Lietuvos kriminalinės policijos biurą, Vilniaus apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą, Lietuvos policijos Antiteroristinių operacijų rinktinę „Aras“, Kriminalistinių tyrimų centrą – ir teikia autotransporto techninės priežiūros paslaugas.

Apie 52 proc. 2014 metais Autoūkiui skirtų asignavimų panaudojama nemokamoms paslaugoms teikti, kad būtų patenkinti kito asignavimų valdytojo vadovaujamo Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų poreikiai. 2014 metais Autoūkio apskaitoje parodyta apie 2 411,7 tūkst. Lt išlaidų, padarytų Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų autotransporto techninės priežiūros paslaugoms teikti. Toks Autoūkio veiklos organizavimas neatitinka Biudžeto sandaros įstatyme⁶⁹ nustatytų biudžetų asignavimų skyrimo pagal asignavimų valdytojų vadovaujamas įstaigas (institucijas) ir jų naudojimo teisinių pagrindų. Finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose neteisingai parodomos ministerijos ir iš jai skiriamų asignavimų išlaikomų pavaldžių įstaigų bei kito asignavimų valdytojo vadovaujamo Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų transporto techninės priežiūros išlaidos.

Vidaus reikalų ministerijos Autoūkis nevisiškai įgyvendino 2010 metais Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas ir toliau fiziniams bei vidaus reikalų valdymo sričiai nepriklausantiems juridiniams asmenims teikia mokamas viešajam sektoriui nebūdingas paslaugas. Joms teikti naudoja valstybės turtą. Tai nesuderinama su Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo visuomeninės naudos ir efektyvumo principais, o Autoūkio veikla, aprūpinant kito asignavimų valdytojo vadovaujamą Policijos departamentą ir jam pavaldžias įstaigas transporto priemonėmis ar atliekant jų priežiūrą, neatitinka biudžeto sandaros teisinių santykių reguliavimo.

Vidaus reikalų ministerija turėtų iš naujo peržiūrėti 2010 metais Valstybės kontrolės atliko Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto valdymo audito metu teiktas rekomendacijas dėl Autoūkio veiklos vykdymo ir imtis priemonių, kad jos būtų tinkamai įgyvendintos.

Ministerija informavo⁷⁰, kad sudaryta darbo grupė⁷¹ Autoūkio veiklai įvertinti ir pasiūlymams dėl jo reorganizavimo pateikti ministerijos vadovybei.

2.4. Netinkamos finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos

Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos įgyvendino Europos Sąjungos Išorės sienų ir Europos gražinimo fondų lėšomis finansuojamus 2007–2013 m. laikotarpio projektus.

⁶⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcija).

⁷⁰ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015-07-30 raštas Nr. 1D-6560 (7) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁷¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015-06-09 įsakymas Nr. 1V-475.

Išorės sienų fondo parama skiriama bendrai integruotai išorės sienų valdymo (asmenų patikrinimo) ir priežiūros sistemai diegti ir nacionaliniams elementams kurti ir diegti, teisinėms priemonėms išorės sienų ir vizų srityje realiai ir veiksmingai taikyti ir minėtų priemonių informacinių technologijų sistemoms diegti. Išorės sienų fondo paramos gavėjai – kiti valdžios sektoriaus subjektai (Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Asmens dokumentų išrašymo centras, Užsienio reikalų ministerija, Policijos departamentas, Lietuvos policijos mokykla, Informatikos ir ryšių departamentas, Viešojo saugumo tarnyba, VĮ Vidaus vandens kelių direkcija, AB „Lietuvos geležinkeliai“).

Europos grąžinimo fondo parama skiriama grąžinamų ir išsiunčiamų užsieniečių asmens tapatybei nustatyti reikalingai įrangai įsigyti, užsieniečių grąžinimo (išsiuntimo) kelionei organizuoti, Migracijos departamento darbuotojų priimamiems sprendimams dėl užsieniečių grąžinimo ar išsiuntimo tobulinti ir darbuotojams mokytį anglų kalbos. Valstybinių projektų paramos gavėjai yra Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Policijos departamentas, Migracijos departamentas.

Dėl nustatytų Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų, naudojant Europos Sąjungos ir bendrojo finansavimo lėšas, Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos iš vykdomoms programoms įgyvendinti skirtų valstybės biudžeto asignavimų grąžino 2 904,4 tūkst. Lt netinkamomis finansuoti pripažintų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų, taip valstybės biudžeto lėšas panaudodamos ne programoms nustatytiems tikslams ar uždaviniams įgyvendinti (žr. 3 priedo 5 pastebėjimą).

Institucijoms, šiuo atveju Išorės sienų fondo ir Europos grąžinimo fondo priežiūros komitetams, atsakingoms už Europos Sąjungos lėšų administravimą ir kontrolę, konstatavus, kad valstybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės institucijoje ar įstaigoje turėtų būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės padaryti sprendimuose konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas. Įstatymu⁷² nurodyta, kad tarnybinio nusižengimo tyrimas dėl teisės aktų pažeidimų pradedamas valstybės tarnautoją į pareigas priėmusio asmens iniciatyva arba jam gavus oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo nusižengimą.

Ką mes siūlėme

Valstybės kontrolė audito metu⁷³ ministerijai ir Informatikos ir ryšių departamentui, kuris grąžino 2 818,5 tūkst. Lt netinkamomis finansuoti pripažintų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų, rekomendavo įstatymų nustatyta tvarka imtis priemonių, kad darbuotojų, dėl kurių galimos kaltės padaryti sprendimuose (šiuo atveju Išorės sienų fondo priežiūros komiteto) konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, naudojant Europos Sąjungos lėšas, veiksmai būtų įvertinti.

Kokių veiksmų ėmėsi ministerija ir jai pavaldžios įstaigos

Ministerija informavo⁷⁴, kad ministerija ir jai pavaldžios įstaigos ėmėsi priemonių įvertinti darbuotojų veiksmus, dėl kurių iš valstybės biudžeto buvo grąžintos Europos Sąjungos paramos lėšos, panaudotos pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymą. Įstaigos pagal kompetenciją atliko

⁷² Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio 1 dalis.

⁷³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2012-09-05 Sprendimas Nr. SP-16 ir 2015-05-06 raštas Nr. S-(40-3867)-817 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2014-06-16 raštas Nr. 1D-4493(3) „Dėl sprendimo įvykdymo“ ir 2015-07-30 raštas Nr. 1D-6560(7) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

darbuotojų, atlikusių viešųjų pirkimų procedūras pažeidžiant teisės aktus, tarnybinių nusižengimų tyrimus ir tarnybinio tyrimo komisijai nustačius, kad šie darbuotojai netinkamai atliko pareigas, padarė tarnybinius nusižengimus, paskyrė tarnybines nuobaudas.

Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžios įstaigos dėl jų padarytų neteisėtų veiksmų iš programoms vykdyti skirtų valstybės biudžeto asignavimų grąžino 2 904,4 tūkst. Lt netinkamomis finansuoti pripažintų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų, taip panaudodamos lėšas ne programoms nustatytiems tikslams ar uždaviniams įgyvendinti.

2.5. Turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, valdymas

Vidaus reikalų ministerija, paskirta atsakinga institucija administruoti Šengeno priemonę, ir jai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas, paskirtas vykdyti Vidaus reikalų ministerijos ir jos finansuojamų padalinių materialinį techninį aprūpinimą, 2004–2006 metais vykdė Šengeno priemonės programos lėšomis finansuotus projektus „Vidaus reikalų ministerijos telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų sukūrimas ir įdiegimas“ ir „Vidaus reikalų ministerijos mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos visoje šalies teritorijoje projektavimas ir įdiegimas“. Turto valdymo ir ūkio departamentas turtą (šio turto įsigijimo vertė didesnė kaip 78 mln. Lt), įsigytą įgyvendinus šiuos projektus, 2008–2009 metais perdavė patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo Informatikos ir ryšių departamentui nustatytais Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos bei Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo tvarkytojo funkcijoms vykdyti.

Ankstesnio audito⁷⁵ metu įvertinę turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, valdymą, teikėme pastebėjimus, kad šis turtas valdomas nesilaikant viešosios teisės principų. Nustatėme, kad ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas perdavė turtą kitoms organizacijoms pasaugos pagrindais, nors toks turto perdavimo būdas nėra numatytas įstatyme⁷⁶. Ministerija nepakankamai atsakingai atsižvelgė į Valstybės kontrolės pastebėjimą ir ėmėsi priemonių, kurios neišsprendė problemos iš esmės, o tik sumažino turto perdavimo pasaugos pagrindais atvejų skaičių.

Šio audito metu nustatėme, kad Informatikos ir ryšių departamento patikėjimo teise valdoma telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų ir mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos įranga (šios įrangos įsigijimo vertė didesnė kaip 10 mln. Lt), įdiegta visoje šalies teritorijoje įgyvendinus Šengeno priemonės programos lėšomis finansuotus projektus⁷⁷, pagal šio departamento 2007–2009 metais sudarytas pasaugos sutartis saugoma Policijos departamente ir jam pavaldžiose įstaigose, Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ir jai

⁷⁵ 2012-07-19 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P -40-3-51.

⁷⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. 729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija), 8¹ str. 4 p.

⁷⁷ Projektai „Vidaus reikalų ministerijos telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų sukūrimas ir įdiegimas“ ir „Vidaus reikalų ministerijos mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos visoje šalies teritorijoje projektavimas ir įdiegimas“.

pavaldžiose įstaigose, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente ir jam pavaldžiose įstaigose, viešojoje įstaigoje, uždarojoje akcinėje bendrovėje.

Teisės aktuose, reglamentuojančiuose valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nenustatytas toks turto perdavimo būdas, todėl nevertinome sandorių turinio teisėtumo.

Vidaus reikalų ministerija įgyvendino Europos Sąjungos lėšomis finansuojamos 2007–2013 metų programos „Ekonomikos augimo veiksmai“ projektą „Vidaus reikalų ministerijos informacinių technologijų sauga“ ir programos „Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu“ projektą „Sukurti integruotą baudžiamojo proceso informacinę sistemą, siekiant skatinti ir plėsti teisėsaugos ir kitų institucijų bendradarbiavimą, tarpusavio supratimą, šių institucijų veiksmų koordinavimą“.

Įgyvendinant projektą „Sukurti integruotą baudžiamojo proceso informacinę sistemą, siekiant skatinti ir plėsti teisėsaugos ir kitų institucijų bendradarbiavimą, tarpusavio supratimą, šių institucijų veiksmų koordinavimą“, 2013–2014 metais ministerija įsigijo įrangą (vertė 2,0 mln. Lt), kurią paslaugų teikėjai pagal sutartis⁷⁸ pristatė Informatikos ir ryšių departamentui, Policijos departamentui, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai ir Nacionalinei teismų administracijai. Vidaus reikalų ministerija nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, nes teisiškai neįformino 2,0 mln. Lt vertės turto, valdomo patikėjimo teise, perdavimo kitoms įstaigoms – nėra turto valdytojo sprendimų.

Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldi įstaiga Informatikos ir ryšių departamentas, 2014 metais atlikdami turto inventorizaciją, ne visais atvejais laikėsi Inventorizacijos taisyklių⁷⁹. Ministerija, neįsitikinusi patikėjimo teise valdomos 2,9 mln. Lt vertės įrangos, įsigytos 2013–2014 metais įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuotus projektus, o departamentas, neįsitikinęs dalies (3,2 mln. Lt įsigijimo vertės) patikėjimo teise valdomo, įgyvendinant Šengeno priemonės programos lėšomis finansuotus projektus⁸⁰ įsigyto pagal pasaugos sutartis perduoto ilgalaikio turto buvimo pas trečiuosius asmenis faktu, užpildė inventorizavimo aprašus.

Įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuotus projektus įsigytą ir pagal pasaugos sutartis perduotą didesnės nei 12 mln. Lt įsigijimo vertės Vidaus reikalų ministerijos telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų ir Vidaus reikalų ministerijos mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos įrangą bei informacinių technologijų saugos priemones Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldi įstaiga Informatikos ir ryšių departamentas valdo nesivadovaudami Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyto viešosios teisės principu, kuris numato, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos Informatikos ir ryšių departamento sukurtos kontrolės sistemos turi trūkumą, nes šių įstaigų dalies turto inventorizacija atliekama nesilaikant Inventorizacijos taisyklių.

⁷⁸ 2013-11-27 sutartis Nr. 1S-570 ir 2013-06-06 sutartis Nr. 1S-284.

⁷⁹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719, 4 ir 8 punktai.

⁸⁰ Projektai „Vidaus reikalų ministerijos telekomunikacinio tinklo prie išorinių Europos Sąjungos sienų sukūrimas ir įdiegimas“ ir „Vidaus reikalų ministerijos mobiliojo skaitmeninio radijo ryšio sistemos visoje šalies teritorijoje projektavimas ir įdiegimas“.

Vidaus reikalų ministerija turėtų įvertinti valstybės turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuotus projektus, valdymo ir disponavimo juo galimybes, kad šis turtas būtų valdomas nepažeidžiant viešosios teisės principų.

Ministerija informavo⁸¹, kad Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema baigta kurti 2015 m. gegužės mėnesį, todėl jau pradėtos ir šiuo metu vykdomos viso įsigyto turto perdavimo kitoms įstaigoms procedūros.

2.6. Valstybės biudžeto lėšų panaudojimas mokant už priverstinės pravaikštos laiką

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius⁸² atleido vidaus tarnybos pareigūnę iš vidaus tarnybos. Vilniaus apygardos administracinis teismas sprendimu⁸³ pripažino vidaus tarnybos pareigūnės atleidimą iš vidaus tarnybos neteisėtu, grąžino ją į vidaus tarnyboje iki atleidimo eitas pareigas ir priteisė iš tarnybos 85,6 tūkst. Lt vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką ir vidutinį darbo užmokestį už laiką nuo teismo sprendimo priėmimo dienos iki įvykdymo dienos po 240,51 Lt, skaičiuojant už kiekvieną darbo dieną esant penkių darbo dienų savaitei. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo nutartimi⁸⁴ minėtą Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą paliko nepakeistą. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, 2014 metais vykdydama Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, vidaus tarnybos pareigūnei apskaičiavo 120,0 tūkst. Lt vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką ir 32,9 tūkst. Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų, iš jų iš programai⁸⁵ skirtų lėšų tais pačiais metais pervadė 64,8 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir iš jo išskaitytų mokesčių (įmokų) ir 32,9 tūkst. Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba įstatymų nustatyta tvarka⁸⁶ nesiėmė priemonių, kad darbuotojų veiksmi, rengiant ir priimant įsakymą dėl atleidimo iš pareigų, kuris vėliau teismo pripažintas neteisėtu, būtų įvertinti.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba dėl teismo pripažinto neteisėtu vidaus tarnybos pareigūnės atleidimo iš vidaus tarnybos 2014 metais 97,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo darbo užmokesčiui ir darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokoms už priverstinės pravaikštos laiką, o ne tarnybai nustatytoms funkcijoms vykdyti. Biudžeto sandaros įstatymo⁸⁷ 7 straipsnio 1 punktą nustato, kad asignavimų valdytojas ir jam pavaldžių biudžetinių įstaigų vadovai atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų panaudojimą.

Rekomendacijos dėl ataskaitoje nurodytų reikšmingų dalykų, nustatytų pavaldžiose įstaigose, šioms įstaigoms buvo pateiktos raštais (žr. 4 priedą). Iki audito pabaigos neįgyvendintas

⁸¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015-07-30 raštas Nr. 1D-6560 (7) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁸² 2012-05-24 įsakymas Nr. TE-157.

⁸³ 2013-10-25 administracinė byla Nr. I-2923-168/2013.

⁸⁴ 2014-06-09 nutartis, priimta administracinėje byloje Nr. A-941/2014.

⁸⁵ Nusikalstamų veiklų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas (kodas 01.09).

⁸⁶ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 33 str.; Vidaus tarnybos statuto 26 str.

⁸⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcija).

rekomendacijas pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 5 priedą), kuriame jų įgyvendinimo priemones ir terminus nurodė Vidaus reikalų ministerija.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Vida Mockevičienė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2014-07-18 pavedimą Nr. P-40-6.

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Vida Mockevičienė (grupės vadovė)

Paulius Bakaitis

Zita Rimkevičienė

Dovilė Palaimienė (iki 2015-05-13)

Antanas Vitėnas (nuo 2015-06-11)

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų vykdomos programos

Eil. Nr.	Programos kodas ir pavadinimas	Asignavimai tūkst. Lt	
		Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Panaudoti asignavimai
1.	01 02 Saugomų asmenų ir objektų apsaugos vykdymas	27 215,1	27 208,0
2.	01 04 Ypatingų situacijų kontrolės, konvojavimo ir svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymas	51 320,1	51 256,1
3.	01 05 Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos veiklos vykdymas	263 899,7	262 548,7
4.	01 06 Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsauga sausumoje, teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose, Šengeno teisyno reikalavimų išorės sienos kontrolės srityje įgyvendinimas	185 612,1	185 131,8
5.	01 09 Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas	22 451,2	22 449,1
6.	01 12 Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) ir elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas, vidaus reikalų informacinių ir ryšių technologijų plėtra	27 268,1	27 104,9
7.	01 15 Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas	169 666,9	169 636,9
8.	01 17 Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymas	79 576,4	79 155,1
9.	01 42 Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika	4 085,0	3 041,4
10.	01 55 Išorės sienų fondo programa	93 884,0	53 632,1
11.	01 56 Europos grąžinimo fondo programa	6 480,0	4 120,4
12.	01 57 Vidaus saugumo fondo programa	81 211,0	41 673,3
13.	02 01 Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė	17 627,9	17 570,6
14.	02 11 Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra	10 519,6	10 436,7
15.	03 03 Regionų plėtros ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas	345 751,0	301 257,3
16.	03 53 Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa	53 042,0	41 856,1
17.	03 54 Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės programa	64 050,0	33 128,1
18.	03 58 Norvegijos finansinės paramos programa	13 297,0	7,9
	IŠ viso	1 516 957,1	1 331 214,7

Teisės aktai, kuriais vadovautasi atliekant audito procedūras ir vertinant valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą

Pajamų ir išlaidų srityje:

1. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
6. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas.
8. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymas.
9. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas.
10. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas.
11. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
12. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
13. Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas.
14. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas.
15. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas.
16. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymas.
17. Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymas.
18. Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymas.
19. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas.
20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas.
21. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas.
22. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimas Nr. 337 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinų padalinių vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo biudžetinėse įstaigose“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimas Nr. 11 „Dėl išlaidų judriojo ryšio paslaugoms limitų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 331 „Dėl tarnybinių mobiliųjų telefonų“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimas Nr. 179 „Dėl Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 3 d. nutarimas Nr. 518 „Dėl valstybės institucijų ir kitų svarbių objektų apsaugos.“
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 5 d. nutarimas Nr. 832 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. gegužės 24 d. nutarimo Nr. 358 „Dėl valstybinių objektų apsaugos organizavimo ir vykdymo“ pakeitimo.

Turto srityje:

1. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimas Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo“.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 8 d. nutarimas Nr. 448 „Dėl negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos“.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr.1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr.719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimas Nr.564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimas Nr.531 „Dėl Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuosiuose prekių aukcionuose tvarkos patvirtinimo“.
10. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 1S-26 „Dėl Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“.
11. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. 1S-122 „Dėl pasiūlyme nurodytos prekių, paslaugų ar darbų neįprastai mažos kainos pagrindimo rekomendacijų patvirtinimo“.
12. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 1S-49 „Dėl informacijos apie planuojamus vykdyti viešuosius pirkimus skelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“.
13. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr. 1S-43 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo“.
14. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. 1S-100 „Dėl tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.
15. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. 1S-21 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodikos patvirtinimo“.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos
 vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 3 priedas

Audito pastebėjimai

Pastebėjimo Nr.	Pastebėjimo pavadinimas	Pastebėjimo turinys
1.	Dėl Specialiosios priešgaisrinės gelbėjimo valdybos specialiųjų automobilių pirkimo	<p>1. Pagal pirkimo dokumentus, tiekėjo pateiktą pasiūlymą, sudarytos sutarties 1 priedą „Techninė specifikacija“ nustatyta, kad: „Automobilis turi atitikti LST 1299:2004 „Specialiųjų tarnybų transporto priemonės. Dažymas, skiriamieji ženklai, specialieji šviesos ir garso signalai. Techniniai reikalavimai“ standarto reikalavimus, taikomus valstybinėms priešgaisrinėms gelbėjimo tarnyboms. Faktiškai nupirkti automobiliai neatitinka standarto reikalavimų, nes jie nudažyti spalva - X7X7- Rosso Brunello „metalic“, kai Standarto 2.2.1.1 punkte nustatyta, kad: „Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos specialiųjų transporto priemonių išorės spalvos: pagrindinė - raudona, kontrastiška – balta“.</p> <p>2. Vadovaujantis standarto 2.1.4. punktu šio standarto taikymo subjektai turi parengti savo norminius dokumentus, nustatančius specialiųjų transporto priemonių užrašų šriftą, matmenis, tikslių užrašų ir emblemų pateikimo vietą pagal šio standarto reikalavimus ir jo prieduose pateiktus specialiųjų transporto priemonių dažymo pavyzdžius. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus 2011 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr.1-127 buvo patvirtinti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos technikos eksploatavimo nuostatai, kuriuose yra nustatyti transporto priemonių žymėjimo informaciniais lipdukais reikalavimai.</p> <p>Ženklinant automobilius ne visais atvejais vadovaujama šių nuostatų reikalavimais, nes Specialiajai priešgaisrinei valdybai perduotas automobilis Škoda Superb Ambition valstyb. Nr.HGM 838 nebuvo tinkamai paženklintas – be Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ženklo, nenurodytas pasitikėjimo telefono, be to, užrašai ant transporto priemonių tamsios spalvos fono, klijuojami baltos spalvos informaciniais lipdukais, o ne tamsios, kaip buvo šiuo konkrečiu atveju.</p>
2.	Dėl transporto priemonių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių remonto ir techninės priežiūros paslaugų pirkimo	<p>Perkančiosios organizacijos vadovo patvirtintų supaprastinto atviro konkurso transporto priemonių atsarginių detalių pirkimo sąlygų 2.5 p. numatyta, kad pirkimas nėra skirstomas į dalis, todėl tiekėjas turi teikti pasiūlymą visai pirkimo apimčiai. Pažymėtina, kad pagal techninę specifikaciją remonto ir techninės priežiūros paslaugas perkamos transporto priemonėms, kurių visumą sudaro 116 skirtingų markių ir modelių transporto priemonių, suskirstytų į 4 grupes (2 grupės gaisrų gesinimo automobilių pagal pagaminimo regionus, 1 grupė kiti automobiliai (lengvieji, visureigiai, mikroautobusai) ir paskutinė grupė - priekabos), kurių pagaminimo data yra tarp 1962 ir 2012 m. Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymą pateikė vienintelis tiekėjas, o rinkoje nėra daug tiekėjų, galinčių pasiūlyti tokios įvairovės prekių ir paslaugų asortimentą, perkančioji organizacija nepasinaudojo teise pirkimą skaidyti į dalis, tuo būdu sudarant galimybę dalyvauti pirkime didesniai kiekiui tiekėjų, tokiu būdu užtikrinant konkurenciją. Atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2010-09-30 įsakymu Nr.1S-139 yra patvirtintos Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skatinimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose rekomendacijos, kuriose nurodyta, kad „siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiekėjams dalyvauti pirkimuose, perkančiajai organizacijai rekomenduojama</p>

Pastebėjimo Nr.	Pastebėjimo pavadinimas	Pastebėjimo turinys
		skaidyti didelės apimties pirkimus į dalis. Mažesnis pirkimo dalių dydis suteiks galimybę pirkimuose dalyvauti daugiau tiekėjų, o pirkimo dalių turinys labiau atitiks tiekėjų pajėgumus. Tokiu atveju pirkimų skaidymas į dalis, sudarantis sąlygas didelės apimties pirkimuose dalyvauti didesniai tiekėjų skaičiui, paskatins konkurenciją rinkoje“.
3.	Dėl Turto valdymo ir ūkio departamento atliktame audito paslaugų pirkime nustatytą konkurenciją dirbtinai ribojančių kvalifikacijos reikalavimų tiekėjui	Turto valdymo ir ūkio departamentas (toliau – TVŪD), vykdydamas perkančiosios organizacijos – Vidaus reikalų ministerijos supaprastintą atvirą konkursą audito paslaugoms pirkti, pirkimo sąlygose, patvirtintose TVŪD Viešojo pirkimo komisijos, 3.1.8 punkte nustatė reikalavimą „per pastaruosius trejus metus (arba per laiką nuo teikėjo įregistravimo dienos, jeigu teikėjas vykdė veiklą trumpiau nei trejus metus) turi būti tinkamai įvykdęs bent 1 (vieną) ES finansuojamų projektų ar programų arba lygiavertės specifikos projektų ar programų audito paslaugų sutartį, kurios vertė yra ne mažesnė: pirmai pirkimo objekto daliai 50 tūkst. Lt; antrai pirkimo objekto daliai 90 tūkst. Lt“, o 3.1.9 punkte nustatė reikalavimą „turi turėti kvalifikuotą personalą, galintį suteikti reikalaujamas paslaugas (vieno specialisto kandidatūra gali būti siūloma tik vienai pozicijai): 1.4) per pastaruosius 3 (trejus) metus yra tinkamai įvykdęs bent 1 ES finansuojamų projektų ar programų arba lygiavertės specifikos projektų ar programų audito paslaugų sutartį“.
4.	Dėl TVŪD atliktame integracinių sąsajų sukūrimo paslaugų pirkime netinkamai vertinto tiekėjų atitikimo kvalifikaciniams reikalavimams	TVŪD, vykdydamas perkančiosios organizacijos – Vidaus reikalų ministerijos supaprastintą atvirą konkursą integracinių sąsajų sukūrimo paslaugoms pirkti sąlygose, patvirtintose TVŪD Viešojo pirkimo komisijos, numatė, kad „jei bendrą pasiūlymą teikia ūkio subjektų grupė, 3.1.1-3.1.5 punktuose nurodytus kvalifikacijos reikalavimus turi atitikti ir pateikti reikalaujamus dokumentus kiekvienas ūkio subjektų grupės narys atskirai, o 3.1.6-3.1.10 punktuose nurodytus kvalifikacijos reikalavimus turi atitikti ir pateikti reikalaujamus dokumentus tas paslaugų teikėjų grupės narys, kuris pagal jungtinės veiklos sutartį prisiimtus įsipareigojimus teiks paslaugas“. Įmonių grupės, susidedančios iš dviejų tiekėjų, pateiktame pasiūlyme 3.1.6-3.1.10 punktuose nurodytus kvalifikacijos reikalavimus pagrindžiantys dokumentai pateikti tik pirmo tiekėjo. Atsižvelgiant į tai, kad pagal tiekėjų jungtinės veiklos sutartį, partnerių įsipareigojimų ir indėlio, vykdant paslaugų teikimo sutartį, pasiskirstymas sudaro pirmam – 63 proc., o antram – 37 proc., negalima teigti, kad buvo tinkamai įvertintas paslaugų teikėjų grupės nario antro tiekėjo atitikimas kvalifikaciniams reikalavimams.
5.	Dėl netinkamų finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo	Vidaus reikalų ministerija iš programai „Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė“ vykdyti skirtų asignavimų grąžino 72,6 tūkst. Lt, Informatikos ir ryšių departamentas iš programai „Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų sistemos infrastruktūros plėtra“ vykdyti skirtų asignavimų – 2 818,5 tūkst. Lt, Viešojo saugumo tarnyba iš programai „Ypatingų situacijų kontrolės, konvojavimo ir svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymas“ vykdyti skirtų asignavimų – 1,0 tūkst. Lt, Valstybės sienos apsaugos tarnyba iš programai „Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsauga sausumoje, teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose, Šengeno teisyno reikalavimų išorės sienos kontrolės srityje“ vykdyti skirtų asignavimų grąžino 12,3 tūkst. Lt netinkamų finansuoti Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšų.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos
 vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 4 priedas

Raštai Vidaus reikalų ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-05-06	S-(40-3867)-817
2.	Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-06-17	S-(40-3867)-1124
3.	Ginklų fondas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-06-18	S-(40-3867)-1132
4.	Mažeikių objektinė priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-06-23	S-(40-3867)-1180
5.	Asmens dokumentų išrašymo centras prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-07	S-(40-3867)-1267
6.	Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-13	S-(40-3867)-1330
7.	Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-13	S-(40-3867)-1332
8.	Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-15	S-(40-3867)-1373
9.	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-16	S-(40-3867)-1392
10.	Valstybės sienos apsaugos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-16	S-(40-3867)-1390
11.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Autoūkis	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-16	S-(40-3867)-1393
12.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centras	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-16	S-(40-3867)-1391
13.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-16	S-(40-3867)-1394
14.	Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-17	S-(40-3867)-1407
15.	Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-17	S-(40-3867)-1408
16.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-07-20	S-(40-3867)-1414
17.	Vidaus reikalų ministerija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2015-09-16	S-(40-3867)-1715

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos
 vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 5 priedas

Vidaus reikalų ministerijai pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Imtis priemonių, kad didesnė dalis pirkimų būtų atliekama centralizuotai (per vidaus reikalų sistemos centrinę perkančiąją organizaciją, kurios funkcijas įgyvendina Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos), mažinti perkančiųjų organizacijų, atliekančių didelės vertės pirkimus savarankiškai, skaičių, taip pat imtis priemonių, kad vidaus reikalų sistemos įstaigose, vykdančiose viešuosius pirkimus, būtų stiprinama prevencinė pirkimų vykdymo kontrolė.	Parengti ir patvirtinti pirkimų centralizavimo planą. Patikslinti Prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo, atlikimo bei atskaitomybės taisykles, patvirtintas vidaus reikalų ministro 2010 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-809, įtraukiant nuostatą dėl prevencinės viešųjų pirkimų kontrolės stiprinimo. Sudaryti ir patvirtinti nepriklausomų ekspertų iš vidaus reikalų sistemos specialistų, kurie vertintų įstaigų pirkimų sąlygas, sąrašą.	2015-11-01
2.	Peržiūrėti Valstybės sienos apsaugos tarnybos faktiškai vykdomas funkcijas ir jų atitiktį Valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymui ir spręsti klausimą dėl tarnybai nebūdingų funkcijų perdavimo kitoms vidaus reikalų sistemos įstaigoms.	Naujai rengiamame Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo projekte numatyti nuostatą, kad Valstybės sienos apsaugos tarnyba vykdo teisės aktais pavestą saugoti objektų fizinę apsaugą.	2016-07-01
3.	Iš naujo peržiūrėti 2010 metais Valstybės kontrolės atliko Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto valdymo audito metu teiktų rekomendacijų dėl Autoūkio veiklos vykdymą ir imtis priemonių, kad jos būtų tinkamai įgyvendintos.	Vidaus reikalų ministro 2015 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 1V-425 sudarytai darbo grupei, rengiant pasiūlymus dėl Autoūkio veiklos pertvarkymo, įvertinti 2010 metais Valstybės kontrolės atlikto Vidaus reikalų ministerijos pavaldžių įstaigų turto valdymo audito metu teiktų rekomendacijų dėl Autoūkio veiklos vykdymą.	2015-11-15
4.	Įvertinti valstybės turto, įsigyto įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuotus projektus, valdymo ir disponavimo galimybes, kad šis turtas būtų valdomas nepažeidžiant viešosios teisės principų.	Inicijuoti Valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimą, įteisinant turto pasaugos sutartį iki bus baigti vykdyti projektai, įgyvendinami Europos Sąjungos lėšomis.	2015-10-01
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Vidaus reikalų ministerijos Ekonomikos ir finansų departamento direktoriaus pavaduotoja Janina Seilienė, tel. (8 5) 271 7139.			